

372.207
๘ 848 ๗
5.3

ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

12 ก.พ. 2539

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุรัชย์ หอระตะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

บทคัดย่อ

ของ

สุรัชย์ หอระตะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 191 คน ประกอบด้วยครูวิชาการประจำศูนย์จำนวน 49 คน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์จำนวน 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันในชนบทและในเมืองมีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่แตกต่างกัน คือในชนบทและในเมืองมีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ACADEMIC PERFORMANCE PROBLEMS OF THE ACADEMIC CENTERS OF
SCHOOL GROUPS UNDER THE DEPARTMENT OF PRIMARY
EDUCATION IN CHANGWAT CHACHOENGSAO

AN ABSTRACT

BY

SURACHAI HORRATA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 1995

The purposes of this research were to study and to compare problems on academic performance between teachers attached to the so called academic center of school group and the teachers from long experienced group attached to the provincial primary office, Chanchengsao Province.

Number of teachers for the research was 191. 49 and 142 persons were sampled from the first and the second sector respectively. Tools for data collecting were designed to rating scales questionnaires with 0.96 of reliability. Its content covered with problems on academic performance of academic center of school group in 5 aspects, as follow Planning, Teaching Aids, Public Infromation, Teaching Improvement, and Evaluation. The data analysing was done by using statistic method, mean and standard deviation as basic statestics and t-test in the hypothesis.

The results of study were found that:-

1. The academic center teachers and the experienced group academic teachers' viewpoint on problems of academic performance of school group academic center in 5 aspects : Planning, Teaching Aids, Public imformation, Teaching improvement and Evaluation were in the middle level.

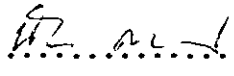
2. The viewpoint of academic center teachers who worked at the academic center of different school group in urban and rural on the academic performance problems of academic center of school group in over all and each aspect were not different.

3. The viewpoint of the experienced group academic teachers who worked at the academic center of different school group in urban and rural on the academic performance problems of academic center of the school group in the following aspects Planning, Teaching Aids, Public Information, were found statistically significant different at .05 and in the aspects of Teaching improvement and Evaluation were not different.

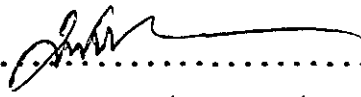
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

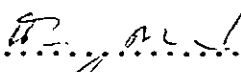
คณะกรรมการควบคุม

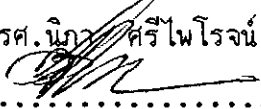
..... ประธาน
(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

..... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

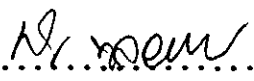
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

..... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วัน. 11 ... เดือน ... พฤษภาคม ... พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ และรองศาสตราจารย์นา ศรีไพโรจน์ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ นอกจากนี้ยังให้คำปรึกษา สนับสนุน ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตลอดเวลา จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.ประสพ แสนคำ เครือ ที่กรุณาเป็นกรรมการร่วมในการสอบปากเปล่า และให้คำแนะนำเป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์บุญชล อุดมพันธ์ อาจารย์พิลาส สัมฤทธิ์ อาจารย์วิโรจน์ ศรีโกศา อาจารย์ประไพ วัฒนพงษ์ อาจารย์สุรีย์ วิไลชนม์ ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอนุญาตให้ครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ในสังกัดตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนให้กำลังใจจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณวิเชียร ควรประกอบกิจ คุณประสิทธิ์ พุ่มจำปา คุณสุธน คงคาชนะ ที่ได้แนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา และยังสามารถฟังนิสัยไม่รู้ให้ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จที่สำคัญ คือ คุณสุกัญญา หอระตะ คุณศศิวิมล หอระตะ คุณพนสร หอระตะ และเด็กหญิงภักสิทธิ์ หอระตะ ได้เป็นกำลังใจตลอดเวลา

ประ โยชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูทศเวทิตาคุณ แก่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุรัชย์ หอระตะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
✓ ความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	7
✕ โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	9
โครงสร้างของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและสภาพที่ตั้งของศูนย์วิชาการ	
กลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา	10
การปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	
ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534	16
ปัญหาด้านการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน....	16
ด้านการวางแผน	17
ด้านสื่อการเรียนการสอน	23
ด้านการประชาสัมพันธ์	29
ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	32
/ ด้านการวัดผลและประเมินผล	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
งานวิจัยในประเทศไทย	38
งานวิจัยในต่างประเทศ	41
สมมติฐานการวิจัย	41

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	45
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
	การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	48
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
	การวิเคราะห์ข้อมูล	50
	ผลการวิเคราะห์	50
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	76
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	76
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	76
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	76
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
	การวิเคราะห์ข้อมูล	77
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
	อภิปรายผล	78
	ข้อเสนอแนะ	84
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	85

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย	104

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	43
2	จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างและที่ได้รับคืน จากกลุ่มตัวอย่าง	47
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	51
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	53
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	55
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนตามทัศนะของครูวิชาการ ประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	57
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลตามทัศนะของครูวิชาการ ประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	59
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานในชนบท และในเมืองในภาพรวม และจำนวนเป็นรายข้อ	61
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผนตามทัศนะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำนวนเป็นรายข้อ	62

10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการกลุ่ม ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ	64
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ตามทักษะของครูวิชาการกลุ่ม ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ	66
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการ กลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ	68
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลตามทักษะของครูวิชาการ กลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ	70
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ตามทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบท และในเมืองในภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ	72
15	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่มีต่อปัญหา การปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ ..	73
16	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ ..	74

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงองค์คณะบุคคลในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	10
2 แสดงที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามในชนบท และในเมือง	13

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐจัดการประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึง การจัดการศึกษาในระดับนี้ รัฐคำนึงถึงการเร่งรัดคุณภาพทางการศึกษาโดยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอนหรือด้านการบริหาร การจัดกลุ่มโรงเรียน เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม การบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น กำหนดโครงสร้างของระบบบริหาร การประถมศึกษาไว้สี่ระดับ กล่าวคือ ระดับชาติมีคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กปช.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ระดับจังหวัดมี คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สปจ.) ระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอมีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ (กปอ./กปก.) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ (สปอ./สปก.) ระดับกลุ่มโรงเรียน มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากโครงสร้างระบบบริหาร การประถมศึกษา ดังกล่าว ทำให้กลุ่มโรงเรียนมีลักษณะเป็นหน่วยงานบริหารที่กฎหมายรองรับ โดยระบุไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2528 ว่าให้รวมโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี หลายโรงเรียนเข้าด้วยกัน เป็นกลุ่มโรงเรียน ในการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนให้โรงเรียนภายในกลุ่มสามารถใช้ทรัพยากร ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียน ตามโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2529 - 2533 สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ เด็กนักเรียนในภาคกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในภาคอื่น ๆ นักเรียนในเมืองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในชนบท นักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 114) ข้อมูลเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า

น่าจะมีสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียนภายในกลุ่ม และข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มโรงเรียนนั้นปรากฏว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในลักษณะของกระบวนการบริหาร ด้านการวางแผน การดำเนินงาน สถิติข้อมูล เพื่อสนับสนุนและพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดระบบ จัดหา ผลิต และให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์วิชาการ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน การประชุม การอบรม การสัมมนา และด้านการวัดผลและการประเมินผลรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 9 - 10)

จากรายงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2536 : 13) ปีการศึกษา 2535 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ กลุ่มทักษะภาษาไทย ร้อยละ 69.65 กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ร้อยละ 61.08 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 68.27 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ร้อยละ 81.11 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 80.37 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบางกลุ่มประสบการณืต่ำกว่าเป้าหมาย ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณืควรมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้การตกซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ไม่เกินร้อยละ 3.25 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 23) ปรากฏว่าผลรวมของอัตราการตกซ้ำชั้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของจังหวัดฉะเชิงเทรา มีอัตราการตกซ้ำชั้นถึงร้อยละ 5.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2535 : 1)

จากปัญหาดังกล่าว น่าจะเป็นปัญหาจากการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อจะนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จาแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จาแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อีกทั้งเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ โดยศึกษาการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการวางแผน
- 1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์

1.4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

2.1.1 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน ²⁶⁴ 88 คน

2.1.2 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ จำนวน ¹⁵² 264 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ตั้งกลุ่มโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata)

สุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 200 คน โดยใช้เกณฑ์จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ
เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) กำหนดขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น

2.2.1 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบท จำนวน

28 คน และในเมือง จำนวน ¹¹ 22 คน

2.2.2 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ในชนบทจำนวน ⁵⁰ 84 คน และ

ในเมือง จำนวน ¹⁷⁶ 66 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการที่ปฏิบัติงานในชนบท

3.1.1.2 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการที่ปฏิบัติงานในเมือง

3.1.2 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ จำแนกเป็น

3.1.2.1 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบท

3.1.2.2 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในเมือง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะที่มีต่อ ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์

วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน คือ

- 3.2.1 ด้านการวางแผน
- 3.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์
- 3.2.4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 3.2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การจัดการบริหารการประถมศึกษา ระดับหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการรวมโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันตามสภาพภูมิศาสตร์ จำนวน 7 ถึง 10 โรงเรียน เข้าเป็นกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน
2. ทิศนะ หมายถึง ความคิดเห็นของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่ทำให้การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย จาแนกเป็นปัญหาใน 5 ด้าน คือ
 - 3.1 ปัญหาด้านการวางแผน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี การรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูลด้านและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จุดประสงค์ทุกกลุ่มประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอน และการจัดทำข้อมูล
 - 3.2 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งพิมพ์ อย่างเป็นระบบ การผลิต และการให้บริการ สื่อการเรียนการสอน เทคนิคการใช้สื่อ วิเคราะห์ ทดลองใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการประเมินผล
 - 3.3 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดทำแผนงาน วิธีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี ที่เหมาะสมมาประกอบในการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ครูและโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปสู่การใช้บริการของศูนย์วิชาการ

3.4 ปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการสำรวจ สอดถาม พิจารณา และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของครูภายในกลุ่มของโรงเรียน ในการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษาในกลุ่มประสบการณ์ พร้อมทั้งประเมินผลการจัดประชุมอบรมสัมมนา และนำผลประเมินมาใช้เป็นแนวทางจัดประชุมสัมมนาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3.5 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการประเมินผล สรุปผล การปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการ พร้อมจัดทำรายงานผล โดยใช้เครื่องมือการประเมินผลทุกภาคเรียน สิ้นปีการศึกษาเสนอคณะกรรมการกลุ่ม และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

4. ที่ตั้งศูนย์วิชาการ หมายถึง ศูนย์วิชาการที่ตั้งตามสภาพของชุมชน และสภาพทางภูมิศาสตร์ ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ

4.1 ศูนย์วิชาการในชนบท หมายถึง ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

4.2 ศูนย์วิชาการในเมือง หมายถึง ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

5. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการ หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการซึ่งหัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเสนอชื่อให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง ให้ปฏิบัติงานตามภารกิจของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนมีจำนวนศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนละ 2 คน

6. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนซึ่งหัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่มีความเหมาะสมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตามกลุ่มประสบการณ์ มีจำนวนกลุ่มประสบการณ์ละ 1 คน

รวม 6 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจะนำเสนอตามลำดับ ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
3. โครงสร้างของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและสภาพที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา
4. การปฏิบัติงานตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534
5. ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นการจัดการทางด้านการบริหารการศึกษารูปแบบหนึ่งที่น่าเอาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านธุรการและงานวิชาการตามภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีระเบียบกำหนดโดยมีจำนวนตามความเหมาะสมกับบริหารงานที่ต้องปฏิบัติมาร่วมกันดำเนินการด้วย โครงสร้างซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่มศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเริ่มมีขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2493 เมื่อกระทรวงศึกษาธิการร่วมมือกับองค์การยูเนสโก โดยเจตนารมณ์ให้คณะครูที่มีความพร้อมอยู่แล้ว ช่วยเหลือครูในโรงเรียนขนาดเล็ก แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และเมื่อตั้งกลุ่มโรงเรียนแล้ว ภายในกลุ่มโรงเรียนต้องจัดให้มีศูนย์วิชาการตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. สถานที่ตั้งของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่เพียงพอ
2. ตั้งอยู่กลางกลุ่มโรงเรียนซึ่งสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มได้สะดวก
3. ให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นหัวหน้าศูนย์ โดยตำแหน่ง และให้เสนอหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แต่งตั้งครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกลุ่มไม่น้อยกว่า 2 คน เป็นครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 15)

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้น มีหน้าที่ตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ดังนี้

1. ปฏิบัติงานธุรการของกลุ่มโรงเรียน
2. จัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
3. เสนอแนวทางการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่ม
4. เสนอแนวทางเพื่อประสานการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมอื่นของโรงเรียนภายในกลุ่มและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน
6. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นการจัดการทางด้านการบริหารการศึกษาในรูปขององค์คณะบุคคล โดยปฏิบัติงานตามภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน คือ งานด้านวิชาการและงานด้านธุรการ

โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้จัดโครงสร้างของระบบบริหารโรงเรียนการประถมศึกษาเป็น 4 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน ซึ่งหมายความว่า กลุ่มโรงเรียนได้มีสถานะเป็นหน่วยบริหารที่มีกฎหมายรองรับ ทำให้สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างคล่องตัวขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526ก : 95 - 96)

โครงสร้างและวิธีการแบ่งกลุ่มโรงเรียนนั้น ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดพิจารณาเสนอการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนและชื่อของกลุ่มโรงเรียนต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 2534 : 3 - 5)

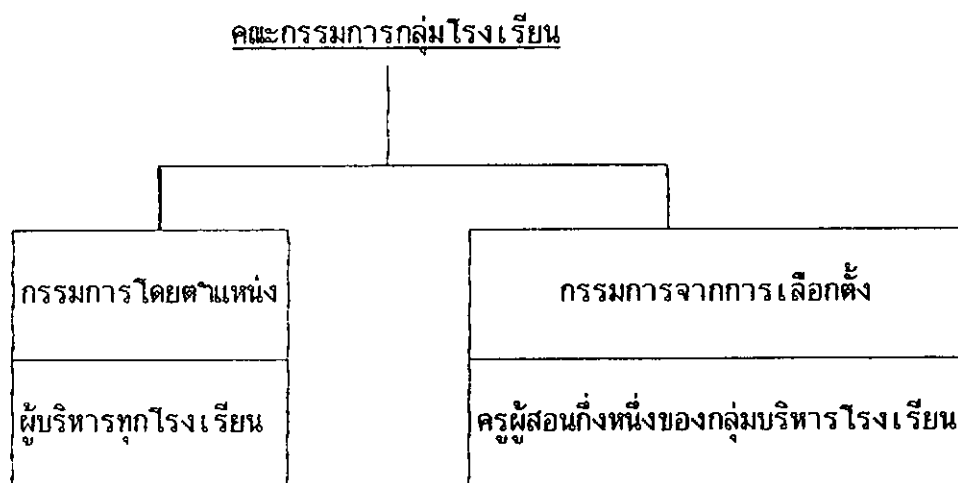
1. กลุ่มโรงเรียนหนึ่งให้มีโรงเรียนไม่น้อยกว่าเจ็ดโรงเรียนแต่ไม่เกินสิบโรงเรียน
2. โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นใหม่อยู่ในเขตกลุ่มโรงเรียนใดให้จัดเข้ากลุ่มโรงเรียนนั้น ถ้าโรงเรียนนั้น อยู่ระหว่างกลุ่มโรงเรียน 2 กลุ่ม ขึ้นไปให้จัดกลุ่มโรงเรียนที่มีจำนวนโรงเรียนน้อยกว่า ถ้ากลุ่มโรงเรียนดังกล่าว มีจำนวนโรงเรียนเท่ากันให้จัดในกลุ่มโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า

3. ในกรณีมีความจำเป็นจะเสนอจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนให้มีจำนวนโรงเรียนน้อยกว่าหรือมากกว่าจำนวนโรงเรียนตาม (1) ก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่มโรงเรียนจำนวนกึ่งหนึ่งของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการกลุ่ม ถ้ามีเศษให้เพิ่มได้หนึ่งคน กรรมการกลุ่มที่ได้รับเลือกจากครูผู้สอนจะมีโรงเรียนเดียวกันเกินหนึ่งคนไม่ได้

ให้คณะกรรมการกลุ่มเลือกกรรมการโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่งเป็นประธานและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีการศึกษา และเมื่อพ้นจากวาระแล้ว อาจได้รับเลือกหรือเลือกตั้งอีกได้

คณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการจากการเลือกตั้งดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบบุคคลในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 5)

โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่มโรงเรียน จำนวนกึ่งหนึ่งของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการกลุ่ม ถ้ามีเศษให้เพิ่มได้อีกหนึ่งคน กรรมการกลุ่มที่ได้รับเลือกตั้งจากครูผู้สอนจะมีในโรงเรียนเดียวกัน เกินหนึ่งคนไม่ได้

โครงสร้างของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและสภาพที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มโรงเรียนต้องจัดให้มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามหลักเกณฑ์ดังนี้ ตั้งในสถานที่ของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่มีสถานที่เพียงพอตั้งอยู่กลางกลุ่มโรงเรียนซึ่งสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มได้สะดวก

ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการเป็นหัวหน้าศูนย์โดยตำแหน่ง และให้เสนอหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแต่งตั้งครูผู้สอนในโรงเรียนนั้น ที่มีความเหมาะสมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกลุ่มไม่น้อยกว่าสองคนเป็น ครูวิชาการประจำศูนย์

การเสนอชื่อครูผู้สอนในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อแต่งตั้งให้ทำหน้าที่
ครูวิชาการประจำศูนย์ควรพิจารณาแต่งตั้งจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
ด้านธุรการและงานวิชาการ ตามภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์จำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน โดยแยก
ตามกลุ่มประสบการณ์กลุ่มละ 1 คน ยกเว้นกลุ่มทักษะให้มีครูวิชาการกลุ่มทักษะภาษาไทย 1 คน
และกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ 1 คน

ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ของ
สำนักงานการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2535 : 93 - 95) มีดังนี้

อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 6 ศูนย์ และมีครูวิชาการ
ประจำศูนย์ ศูนย์ละ 2 คน รวม 12 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน
รวม 36 คน

อำเภอบางคล้า มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 3 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 6 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 18 คน

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 7 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำ
ศูนย์ ศูนย์ละ 2 คน รวม 14 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน
รวม 42 คน

อำเภอบางปะกง มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 4 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 8 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 24 คน

อำเภอบ้านโพธิ์ มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 10 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 30 คน

อำเภอพนมสารคาม มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 6 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 12 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 36 คน

อำเภอสนมเขยเขต มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 4 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 8 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 24 คน

กิ่งอำเภอรสาสน์ มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 2 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 4 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 12 คน

อำเภอแปลงยาว มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 3 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์
ศูนย์ละ 2 คน รวม 6 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 18 คน

กิ่งอำเภอท่าตะเียบ มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 2 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์ ศูนย์ละ 2 คน รวม 4 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 12 คน

กิ่งอำเภอคลองเขื่อน มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 2 ศูนย์ และมีครูวิชาการประจำศูนย์ ศูนย์ละ 2 คน รวม 4 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน รวม 12 คน

โครงสร้างของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา นั้น มีผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นที่ตั้งอยู่ศูนย์วิชาการเป็นหัวหน้าศูนย์โดยตำแหน่ง และเสนอหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แต่งตั้งครูผู้สอนในโรงเรียนนั้นเป็นครูวิชาการประจำศูนย์ จำนวน 2 คน และกำหนดให้มีครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ จำนวน 6 คน ศูนย์วิชาการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีจำนวน 44 ศูนย์ มีครูวิชาการประจำศูนย์ จำนวน 88 คน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ จำนวน 264 คน รวมครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ จำนวน 352 คน ดังภาพประกอบ 2

จากภาพประกอบ 2 ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองและในชนบท

อำเภอ	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในชนบท	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในเมือง
เมือง	1. เกษมราษฎร์ 2. ส่วินทวงศ์ 3. เปรัง - แห่งอุดม	1. พุทธโสธร 2. สายชล 3. ดอนทอง
บางคล้า	4. เสม็ด 5. สายธาร 6. ก้อนแก้ว 7. บางกระเจ็ด	4. ปากน้ำ
บางน้ำเปรี้ยว	8. หมอนทอง 9. ดอนนิมพลี 10. ดอนเกาะกา 11. บึงน้ำรักษ์ 12. ศาลาแดง	5. บางน้ำเปรี้ยว 6. บางขนาก
บางปะกง	13. คลองบางเกลือ	7. บางปะกงรุ่งโรจน์ 8. บางวัวจตุรวิทย์สถาพร 9. บุรพาทำสะอาด
บ้านโพธิ์	14. สนามจันทร์ 15. หนองแบน 16. เทพราช	10. บ้านโพธิ์ 11. คลองบ้านโพธิ์

อำเภอ	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในชนบท	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในเมือง
พนมสารคาม	17. หนองแวน	12. พัทธกษลัทธิ
	18. บ้านช่อง	13. มิตรสัมพันธ์
	19. เขาคันทรง	14. เขียวชาตวิทย์
สนมชัยเขต	20. ห้วยหิน	15. บางมะเฟือง
	21. ท่ากระดาน	
	22. ห้วยพญา	
แปลงยาว	23. ไกรภักดิ์วงพระจันทร์	16. ห้วยสำโรง
	24. แปลงยาว	
ราชสำเริง	25. ดงน้อย	
	26. บางคา	
กิ่งท่าตะโก	27. ท่าตะโก	
	28. คลองตะเกรา	

การปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา 2534

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดระเบียบว่า ด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 หมวด 2 ข้อ 20 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน
2. กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนในกลุ่ม
3. กำหนดแนวทางเพื่อประสานการดำเนินงานด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนในกลุ่มและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนตามแผนงานโครงการของกลุ่มโรงเรียน และตามแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลุ่มกำหนด
5. กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานในหน้าที่โดยไม่ขัดแย้งกับหลักเกณฑ์ระเบียบและกฎหมายอื่น
6. พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการในการพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนตามความจำเป็น
7. ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
8. ปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 36)

ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน

งานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยภารกิจหลัก 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งภารกิจทั้ง 5 ด้านนี้ มุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน และยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้สูงขึ้น แต่ในการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมิได้บรรลุจุดมุ่งหมาย การดำเนินงานใด ๆ ย่อมจะเกิดปัญหาอยู่เสมอ เพราะต้อง

ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การวางแผนก็เช่นเดียวกัน ย่อมเป็นปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางทำให้แผนการศึกษาแห่งชาติไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้ อาจมีสาเหตุหลาย ๆ ด้าน สำนักรงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 23 - 28) ได้ดำเนินแนวทางการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

ด้านการวางแผน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การปฏิบัติงานทุกอย่างถ้าจะให้มีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จด้วยดี จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างรัดกุม สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้ ในด้านความพร้อม ทรัพยากรและการยอมรับของผู้ปฏิบัติ รวมทั้งจะต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เชื่อถือได้

ความหมายของการวางแผน

การวางแผนเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานได้กำหนดเรื่องที่จะปฏิบัติในอนาคต เป็นการประเมินในสิ่งที่กำหนดว่าจะต้องปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติเพื่อให้งานของส่วนรวมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ธงชัย สันติวงษ์ (2523 : 91 - 92) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับช่วงเวลาข้างหน้าและกำหนดสิ่งที่จะกระทำต่าง ๆ เพื่อที่จะให้บรรลุผลในวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ลีลา สีนานุเคราะห์ (2530 : 71) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผน คือ กิจกรรมหรืองานที่กำหนดวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางสำหรับดำเนินการ

ประมวล เสนาฤทธิ์ (2534 : 1) การวางแผนคือ การมองอนาคต การเล็งเห็นจุดหมายที่ต้องการ การคาดการณ์ปัญหาเหล่านั้นไว้อย่างแท้จริงตลอดจนการแก้ไขปัญหา

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2534 : 23) การวางแผน คือ กระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันเข้ากับอนาคต เพื่อการแก้ไข สาเหตุของปัญหาตามเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยกลยุทธ์ที่ริเริ่มขึ้นหรือกลยุทธ์ที่เคยใช้ได้ผลมาแล้ว พร้อมทั้งคำนึงถึงความต้องการของประชาชน นโยบายของรัฐ สภาวะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์การ

เดล (Dale. 1978 : 766) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผน คือ การที่องค์กรได้ตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ และมีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าประสงค์ด้วยวิธีการตัดสินใจแล้วว่าดีที่สุด

คุนซ์ และโอดอนเนล (Koontz and O'Donnell. 1984 : 101) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผน คือ การที่เราเตรียมเพื่อวางจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของงานไว้ล่วงหน้า

โดยสรุปแล้วการวางแผนก็คือ การคิดหาแนวทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุด โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน กำหนดความเป็นไปได้ของการใช้ทรัพยากรในรูปของแผนงานและโครงการ

การวางแผนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงานและมีประโยชน์อย่างมากต่อการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำแผนบริหารกลุ่มโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. เป็นการคิดเตรียมการและแก้ปัญหาล่วงหน้า เพื่อให้การทำงานมีจุดหมายในอนาคต เป็นการก้าวไปข้างหน้าอยู่ตลอดเวลา ช่วยให้งานได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ
2. การปฏิบัติงานที่มีแผนงาน มีระบบ ขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้เด่นชัด นอกจากจะสะดวกในการดำเนินงานแล้ว ยังสามารถวัดความสำเร็จได้อีกด้วย
3. ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นหรือมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในเรื่องแผนงานของหน่วยงานเองหรือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ถ้ามีแผนงานอยู่แล้วก็สามารถที่จะปรับปรุงและแก้ไขได้ทันที่
4. ผู้บริหารหรือผู้ควบคุมนโยบายในระดับต่าง ๆ สามารถใช้แผนงานเป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยตัดสินใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์และถูกต้อง
5. ทำให้ได้ทราบข้อมูลความเป็นมาในอดีต สถานการณ์ปัจจุบันและการประมาณการในอนาคต เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการบริหารของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. การวางแผนทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่าทั้งนี้เพราะหลักการในวางแผนจะต้องคำนึงถึงการระดมทรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่อย่างจำกัดมาดำเนินการตามความจำเป็นก่อนหลัง ได้เหมาะสมกับภาวะการต่าง ๆ โดยเลือกวิธีที่ดีที่สุด ทำให้เกิด

การประหยัดในการใช้ทรัพยากร (คน เงิน วัสดุ เวลา) และการใช้ประโยชน์ให้เต็มที่
 คัมกับการที่ได้ลงทุนไป

7. ทำให้เกิดการร่วมมือประสานงานทั้งในหน่วยงานของตนและหน่วยงานอื่นใน
 ระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกัน

8. การวางแผนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการกระจายอำนาจ แต่ละโครงการที่
 บรรลุในแผนปฏิบัติงานจะมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 18 - 19) ได้เสนอ
 แนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการวางแผน ดังนี้

1. วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอน และงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ได้แก่

1.1 จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีเป็นรูปเล่ม รายละเอียดในแผนมีความ
 สอดคล้องต่อเนื่อง และระบุงาน โครงการที่เกี่ยวกับศูนย์วิชาการชัดเจน

1.2 กระบวนการวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ดำเนินการในรูป
 คณะกรรมการ/คณะทำงาน นำข้อมูลและสถิติมาวิเคราะห์ กำหนดปัญหา แนวทางแก้ไข
 นโยบาย เป้าหมาย จัดทำโครงการเป็นรูปเล่ม ลำดับเนื้อหาชัดเจน สะดวกต่อการนำไปใช้
 และเผยแพร่ให้โรงเรียนในกลุ่มและผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.3 จัดทำโครงการที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการ
 ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อ เป็นไปตามข้อมูล สภาพปัญหา ความต้องการของกลุ่มโรงเรียน
 ครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์

1.4 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานจำแนกเป็นรายเดือน ระบุโครงการ กิจกรรม
 ระยะเวลา ผู้ปฏิบัติ และเสนอเป็นแผนภูมิติดผนัง

1.5 ดำเนินการตามกิจกรรม และระยะเวลาที่ระบุในโครงการ ได้ทุก
 โครงการ และมีการบันทึกผลการดำเนินงานทุกระยะ

2. จัดทำสถิติข้อมูลที่เป็นไปเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

2.1 รวบรวมข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปีการศึกษาที่แล้วครบ
 ทุกโรงเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์ จำแนกเป็นรายชั้นทุกชั้น และสรุปเป็นผลรวมของกลุ่ม

2.2 นำเสนอข้อมูลในรูปสถิติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแสดงเป็นผลรวมของกลุ่มและรายโรงเรียนจำแนกเป็นชั้นทุกชั้น ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ นำเสนอในรูปแผนภูมิติดผนัง

2.3 รวบรวมข้อมูลการผ่านจุดประสงค์ของปีการศึกษาที่แล้วครบทุกโรงเรียน จำแนกเป็นรายชั้นทุกชั้น ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ ทุกจุดประสงค์ สรุปเป็นผลรวมของกลุ่ม และสรุปเฉพาะจุดประสงค์ที่มีปัญหาระดับกลุ่ม

2.4 นำเสนอข้อมูลในรูปสถิติเกี่ยวกับการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เฉพาะจุดประสงค์ที่มีปัญหา โดยแสดงเป็นผลรวมของกลุ่ม จำแนกเป็นรายชั้นทุกชั้น ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ ระบุรายละเอียดเนื้อหาของจุดประสงค์ชัดเจน และนำเสนอเป็นแผนภูมิติดผนัง

2.5 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนเพื่อการวางแผนผลิตสื่อ มีรายชื่อสื่อการเรียนการสอนของทุกโรงเรียน จำแนกเป็นกลุ่มประสบการณ์ ระบุรายละเอียดความเกี่ยวข้องกับชั้นและเนื้อหาที่สอน และสรุปรายชื่อสื่อที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มี

2.6 นำเสนอข้อมูลในรูปสถิติเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนในปีการศึกษาที่แล้ว โดยแสดงจำนวนรายการสื่อเป็นผลรวมของกลุ่ม จำแนกเป็นรายโรงเรียนและกลุ่มประสบการณ์จัดทำสรุปผลสื่อที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มี โดยเสนอเป็นแผนภูมิติดผนัง

ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผน

สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ (2524 : 82 - 83) ได้กล่าวถึงปัญหาของการวางแผน โดยจำแนกเป็นข้อจำกัดภายนอกและข้อจำกัดภายใน ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดภายนอก ดังนี้

1.1 สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง

1.2 ปัญหาความล่าช้าในการวางแผนการศึกษาให้กับความเปลี่ยนแปลง

ด้านอื่น

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายระดับสูง ยังไม่มีการคำนึงถึงความต้องการอันจำเป็นของท้องถิ่นเท่าที่ควร และการวางแผนในระดับท้องถิ่น บางแห่งยังไม่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ในระดับสูง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะขาดข้อมูล

1.4 บางครั้งแผนและโครงการที่วางไว้ไม่มีการปฏิบัติ เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณ

1.5 ความไม่คล่องตัวในการปรับแผนทำให้มีการดำเนินงานในโครงการที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

1.6 ผู้ประเมินผลภายนอกไม่เข้าใจหลักและวิธีการประเมินผล ทำให้การประเมินไม่ก่อให้เกิดผลในการสร้างสรรค์เท่าที่ควร

2. ปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดภายใน มีดังนี้

2.1 ขาดข้อมูลในการวางแผนในรูปแบบต่าง ๆ

2.2 จุดประสงค์ทุกกลุ่มประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในแผนงานและโครงการ มีลักษณะวัดไม่ได้ทำให้ไม่มีแนวปฏิบัติชัดเจน

2.3 ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการไว้ก่อน เมื่อมีการตัดทอนงบประมาณจึงต้องเริ่มตัดสินใจกันใหม่ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า

2.4 แผนงานและโครงการที่วางไว้ ไม่สอดคล้องกับนโยบาย เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีดำเนินการ

2.5 ไม่มีการเตรียมบุคลากรเพื่อการปฏิบัติตามแผนอย่างเพียงพอ

2.6 กระบวนการวัดผลไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

สมบุรณ์ อุดมภ์ (2532 : 94) ได้กล่าวว่า อุปสรรคที่เกิดกับการวางแผน ได้แก่

1. การขาดความรู้ทางหลักวิชา ขาดการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการวางแผน

2. การจัดทำข้อมูลขาดข้อมูลและข่าวสารที่ดีสำหรับนำมาใช้

3. ผู้วางแผนไม่ให้ความสำคัญในหลักวิชาเกี่ยวกับการวางแผนอย่างเพียงพอ คือ วางแผนตามความเคยชินหรือตามอารมณ์

4. วัตถุประสงค์และนโยบายไม่แน่นอน ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่การวางแผนให้ประสานงานสอดคล้องกันได้

5. นำเอาประโยชน์ส่วนตัวกับแผนงานนั้นมาปะปนกัน

6. อุปสรรคจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี

7. ขาดปัจจัยสำคัญในการวางแผน เช่น ขาดนักวิชาการ ขาดกำลังเจ้าหน้าที่ขาดกำลังเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

ชาอุทัย อาจินสมาจาร (2527 : 101 - 104) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนการศึกษาไว้ดังนี้

1. การแปลเป้าหมาย ค่าจำกัดความของจุดมุ่งหมายทางการศึกษามีความแตกต่างกัน เช่น การอนุรักษ์วัฒนธรรม การพัฒนาเอกลักษณ์ในสังคม
2. การลำดับความสำคัญของจุดมุ่งหมายของแผน ไม่ยืดหยุ่นให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ของประเทศ
3. นักวางแผนขาดการมองเห็นเหตุการณ์ เพื่อวางแผนรับมือการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในอนาคต
4. การวางแผนขาดการมองเห็นเหตุการณ์ เพื่อวางแผนรับมือการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในอนาคต
5. นักวางแผนและผู้บริหารไม่มีความเข้าใจอย่างแจ่มชัด เกี่ยวกับระดับและทิศทางที่พึงประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอนาคต
6. การวางแผนขาดการได้รับความร่วมมือกับชุมชน ในการมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจครั้งสุดท้าย
7. การวางแผนไม่สามารถแก้ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาได้
8. ไม่สามารถวางแผนให้สามารถใช้เงินให้ได้ประโยชน์สูงสุด และให้ได้สัดส่วนกันระหว่างปัจจัยที่ป้อนเข้า และปัจจัยของผลผลิตอยู่ในขั้นที่พอใจ
9. การวางแผนการศึกษา ไม่ค่อยสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ
10. การวางแผนก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางความรู้และเทคโนโลยีน้อย
11. การวางแผนขาดความเป็นอิสระเสรี และการให้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายมีน้อย
12. การวางแผนขาดการร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับส่วนกลาง
13. การวางแผนยังอยู่ภายใต้ความสนใจของส่วนบุคคล
14. การวางแผนไม่มีการกระทำกันอย่างต่อเนื่อง
15. การวางแผนขาดการกำจัดอุปสรรคต่าง ๆ ต่อการนำแผนออกใช้
16. การวางแผนมักเกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างนักวิชาการ กับผู้อยู่ในระบบราชการ
17. นักวางแผนและผู้บริหารงานทุกระดับชั้นขาดการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการวางแผน

18. การวางแผนยังขาดผู้บริหารที่มีหัวก้าวหน้า ทันสมัย เสียสละ อดทน และมีความกระตือรือร้นอยู่มาก

จากข้อมูลข้างต้นสรุปปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำ
2. ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลและระบบข้อมูล
3. ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ เรื่องการวางแผน
4. ปัญหาเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ปัญหาเกี่ยวกับจุดประสงค์ทุกกลุ่มประสบการณ์
6. ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนการสอน คือ มุ่งที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้มากหรือน้อยนั้น จะขึ้นอยู่กับระดับของการปฏิบัติ หรือการตอบสนองของนักเรียนในสถานการณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะคนสามารถจำในสิ่งที่ได้อ่านได้เพียงร้อยละ 10 จำในสิ่งที่ได้ยินเพียงร้อยละ 20 จำในสิ่งที่ได้เห็นเพียงร้อยละ 30 จำในสิ่งที่ได้ยินและได้เห็นร้อยละ 50 จำในสิ่งที่ได้พูดร้อยละ 70 และจำในสิ่งที่ได้มีการพูด และการปฏิบัติร้อยละ 90 แสดงว่าสื่อการสอนที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติมากเท่าไร ก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้น (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535 : 1)

จากรายงานการวิจัยของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2535 : 17 - 19) พบว่า การสอนโดยใช้สื่อการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนปกติ การสอนโดยใช้สื่อการสอนทางเดียวมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ การสอนโดยใช้สื่อการสอนสองทางมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อการเรียนการสอนที่จะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความความสามารถ ตามจุดประสงค์ของการศึกษาในระดับประถมศึกษา การเรียนการสอนที่ไม่ใช้สื่อการสอนจะไม่ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2534 : 24) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อาจเป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคนิควิธีการ หรือกิจกรรมที่ครูเลือกไว้ เป็นตัวกลางหรือประกอบกันขึ้นเป็นสถานการณ์ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยทำให้เกิดบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้และศึกษาหาความรู้ โดยครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 22) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อาจเป็นวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือและวิธีการที่ครูนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ส่งไปยังผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ประเภทของสื่อการสอน

นักโสตทัศนศึกษาและนักเทคโนโลยีทางการศึกษาหลายคนได้แบ่งไว้ แตกต่างกัน ๗ ที่นี้ เพื่อให้มองเห็นภาพได้อย่างชัดเจน จึงแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ (Equipment or Hardware) เป็นสื่อที่ได้จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ใช้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพเลื่อน เป็นต้น
2. สื่อประเภทวัสดุหรือสื่อเล็ก ๆ (Software) เป็นสื่อที่เป็นผลผลิตมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ชีววัตถุหรือโทรคมนาคมหรือสื่อสภาพได้ง่าย บางชนิดสามารถให้ประโยชน์ได้ด้วยตัวของมันเอง เช่น แผนที่ แผนภูมิ แผนสถิติ ภาพ หุ่นจำลอง เอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ บัตรคำ ลูกโลก ของจริง และบางชนิดต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ จึงจะสามารถให้ความรู้ได้ เช่น สไลด์ แผ่นภาพโปร่งใส เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ แผ่นบันทึกที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. สื่อประเภทกระบวนการหรือวิธีการ (Technique) เป็นสื่อที่ต้องอาศัยการกระทำเพื่อสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้เท่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนหรือผู้เรียนจัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น การสาธิต การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร บทบาทสมมุติ การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ หรือการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

4. สื่อประเภทย่อยประสม เป็นสื่อที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานสื่อประเภทต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด เช่น การใช้บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 19 - 22) ได้เสนอแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. จัดระบบการเก็บ การใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ และสิ่งพิมพ์

1.1 จัดเก็บเครื่องมือ โดยจัดทำทะเบียนเครื่องมือกำหนดเลขเรียกสื่อและลงเลขกำกับสื่อ จัดเก็บแยกประเภทตามลักษณะการใช้ง่าย โดยให้มีความสะดวกต่อการใช้งาน การตรวจสอบ และเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.2 จัดเก็บสื่อประเภทวัสดุ โดยจัดทำทะเบียนสื่อประเภทวัสดุ กำหนดเลขเรียกสื่อและลงเลขกำกับสื่อ จัดเก็บแยกตามประเภทสื่อ โดยให้มีความสะดวกต่อการใช้ การตรวจสอบ และเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.3 จัดเก็บสื่อประเภทวัสดุ โดยจัดทำทะเบียนสื่อประเภทวัสดุ กำหนดเลขเรียกชื่อและลงเลขกำกับสื่อ

1.4 จัดเก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์ โดยจัดทำทะเบียนหนังสือและสิ่งพิมพ์กำหนดเลขเรียกหนังสือ ลงเลขกำกับหนังสือ จัดเก็บแยกตามหมวดหมู่ของหนังสืออย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และจัดทำบัตรรายการเพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ

1.5 จัดทำระบบการใช้สื่อและเครื่องมือทุกประเภท โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ จัดทำเอกสารแบบฟอร์มกำกับการใช้สื่อให้สะดวกต่อการใช้งานและการตรวจสอบ จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ เครื่องมือโดยวิธีต่าง ๆ และมีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือ

1.6 บำรุงรักษาเครื่องทุกประเภท ใช้เครื่องมืออยู่ในสภาพที่สะอาดใช้การได้ดี เครื่องมือที่เป็นโลหะปราศจากสนิม สื่อประเภทวัสดุไม่ควรให้มีการชำรุดโดยไม่มีการซ่อมแซม อยู่มากกว่า 10 รายการ สื่อประเภทอุปกรณ์ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ ส่วนที่ชำรุดได้รับการซ่อมแซมโดยทันที ตลอดจนหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ชำรุด ก็มีการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้มีการดูแลรักษาให้ปราศจากหยักไย่และฝุ่นละอองทุกวัน

2. จัดทำ ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

2.1 จัดทำสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติม โดยการขอรับบริจาคจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู เป็นต้น

2.2 ผลิตสื่อการเรียนการสอนตามโครงการที่ระบุในแผน ปีละ ไม่น้อยกว่า 12 รายการ

2.3 ผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง ได้แก่ มีความแข็งแรงคงทน ถาวร ประณีต เรียบร้อยสวยงาม สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ได้รับความสนใจ และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว และคงทนถาวร

2.4 ผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างมีกระบวนการและขั้นตอน คือมีการวางแผน การผลิต ออกแบบสื่อตามคุณลักษณะเด่นเฉพาะของสื่อแต่ละชนิด ดำเนินการผลิตตามแผนและรูปแบบที่วางไว้ นำสื่อที่ผลิตไปทดลองใช้ และประเมินผลการใช้ จากนั้นดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงจนสมบูรณ์

2.5 นำสื่อการเรียนการสอนที่ได้จากจัดหามาจากแหล่งต่าง ๆ มาพิจารณา วิเคราะห์ ทดลองใช้ประกอบการเรียนการสอน ติดตามสังเกตประสิทธิภาพการใช้ และประเมินผลการใช้ บันทึกข้อความปรับปรุงแก้ไข โดยสอบถามความเห็นจากครูผู้สอน และนักเรียน ประกอบกันแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพสมบูรณ์

3. ให้ความรู้ แนะนำ ส่งเสริม เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1 ให้ความรู้ แนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อประเภทวัสดุ โดยการเสนอแนะแก่ครูระหว่างที่มาใช้บริการ หรือการจัดประชุมปฏิบัติการ หรือการอบรมสัมมนา และเผยแพร่ความรู้โดยจัดทำเอกสารแจกจ่ายแก่ครูและโรงเรียนต่าง ๆ

3.2 ให้ความรู้ แนะนำการใช้สื่อประเภทอุปกรณ์ โดยการสอนแนะนำและฝึกการใช้แก่ครูระหว่างที่มาใช้บริการ หรือจัดประชุมปฏิบัติการ และการอบรม เป็นต้น

3.3 ให้ความรู้หรือแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการแนะนำเป็นราย ๆ ที่ขอคำปรึกษา หรือจัดประชุมสัมมนา อบรม ตลอดจนการจัดทำเอกสารความรู้แจกจ่ายแก่ครูและโรงเรียนต่าง ๆ

3.4 ส่งเสริมเกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทวัสดุและอุปกรณ์ โดยการจัดหาวัสดุ การใช้สื่อ จัดนิทรรศการการใช้สื่อ จัดทำเอกสารส่งเสริมการใช้สื่อเผยแพร่ และส่งเสริมโดยวิธีการอื่นที่เหมาะสม

4. ให้บริการเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน หนังสือและสิ่งพิมพ์

4.1 จัดทำแนวปฏิบัติการให้บริการโดยจัดทำเป็นเอกสารแนวปฏิบัติในการให้บริการเผยแพร่ให้โรงเรียนในกลุ่มทุกโรงเรียนและทำเป็นแผนภูมิติดผนัง

4.2 จัดระบบการให้บริการ โดยมีระเบียบการให้บริการ มีการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และตรวจสอบง่าย ทำการประมวลสรุปผลการให้บริการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีผู้มาใช้บริการมากขึ้น

4.3 จัดรูปแบบการให้บริการหลากหลาย โดยการจัดให้มีการบริการเฉพาะที่ ศูนย์วิชาการ การให้บริการหมุนเวียนสื่ออย่างเป็นระบบ การออกไปให้บริการถึงโรงเรียน การสนับสนุนให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มจัดตั้งศูนย์สื่อประจำโรงเรียนเป็นเครือข่าย เชื่อมโยงการบริการจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนถึงครูผู้สอนในชั้นเรียน ตลอดจนบริการในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่

4.4 จัดทำสถิติการให้บริการเป็นปัจจุบัน จาแนกตามประเภทเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และสรุปผลเป็นแผนภูมิติดผนัง โดยจาแนกเป็นรายเดือน

4.5 ติดตามผลการให้บริการ โดยมีเครื่องมือสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการทุกครั้ง เมื่อมีผู้มาใช้บริการ และจัดทำสรุปผล

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

จากการประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531 : 26) พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนพยายามทำหน้าที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสื่อการเรียนการสอน และค้นคว้าทดลอง แต่ไม่สามารถทำได้เต็มที่ เพราะขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม สำหรับจังหวัดฉะเชิงเทรา พบปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านการจัดเก็บเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้มากที่สุด จากที่ได้ศึกษามา พบว่า ปัญหาด้านการจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้

- 1.1 สถานที่เก็บสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มในโรงเรียนไม่เป็นศูนย์กลาง ไม่สะดวกต่อการติดต่อ
- 1.2 ไม่มีสถานที่เก็บสื่อที่เหมาะสม ไม่สามารถเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนได้ปลอดภัย
- 1.3 ระบบการจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ไม่สะดวกต่อการนำไปใช้และการตรวจสอบ
- 1.4 ไม่มีบุคลากรที่จะทำหน้าที่ในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนโดยตรง เพียงแต่มอบหมายให้เป็นลักษณะงานฝาก

2. ปัญหาในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

- 2.1 ขาดบุคลากรในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- 2.2 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- 2.3 บุคลากรขาดทักษะและประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 งบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการผลิตสื่อ
- 2.5 สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นมา ไม่ตรงกับเนื้อหาสาระในการเรียนการสอน

3. ปัญหาในการให้บริการสื่อการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

- 3.1 ขาดบุคลากรในการให้บริการสื่อการเรียนการสอน
- 3.2 ที่ตั้งของศูนย์วิชาการ ไม่เหมาะสม ไม่สะดวกต่อการเดินทางเพื่อใช้บริการสื่อการเรียนการสอน
- 3.3 สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ
- 3.4 สื่อการเรียนการสอนไม่ตอบสนองความต้องการในการใช้
- 3.5 การส่งคืนสื่อการเรียนการสอน ไม่ตรงตามกำหนด
- 3.6 การขาดของสื่อการเรียนการสอน
- 3.7 ระบบการให้บริการไม่เหมาะสม

4. ปัญหาเทคนิคการใช้สื่อ มีดังนี้

4.1 ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้สื่อบางประเภท

4.2 ไม่มีการอบรม สัมมนา เพื่อชี้แจงให้เกิดความเข้าใจและการใช้สื่อ

การเรียนการสอน

4.3 สื่อประเภทอุปกรณ์บางอย่างไม่สะดวกในการขนย้าย

5. ปัญหาในการทดสอบและการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

5.1 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการทดลองและการประเมินผล

5.2 การทดลองใช้สื่อไม่ตรงตามเป้าหมาย

5.3 มีตัวแปรแทรกซ้อนในการทดลองและการประเมิน

5.4 ไม่ได้กำหนดวิธีประเมินที่ชี้ชัด

5.5 วิธีการทดลองและประเมินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

สรุป สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านสื่อการเรียนการสอนไว้ 4 ประการ คือ การจัดระบบการเก็บ การใช้ การบำรุงรักษาเครื่องมือ การจัดหา ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้ความรู้ แนะนำส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อ และส่งเสริมเกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์ แต่ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนี้ ภาพล กระทบ (2531 : 100) พบว่า การบริการสื่อการสอนมีปัญหามากที่สุดคือ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับบริการ เนื่องจากสื่อการสอนที่มีอยู่ในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นสื่อที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติส่งมาให้เพื่อเป็นตัวอย่างให้ทางศูนย์วิชาการ ได้จัดหาและผลิตเพิ่มเติม แต่สภาพปัจจุบันศูนย์วิชาการมิได้ดำเนินการผลิตอย่างจริงจัง เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ และวัสดุอุปกรณ์มีเพียงจำกัด

ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครูในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้รับข้อมูล ข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลงและเทควิทยาการใหม่ ๆ การประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้นจะต้องมีการวางแผนงาน กำหนดระยะเวลาที่แน่นอน และจัดทำโดยสม่ำเสมอ ถ้าขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีจะมีผลต่อการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน การประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งจะขาดเสียมิได้

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

ได้มีผู้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

ชม ภูมิภาค (2526 : 4) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถาบันและบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันนั้น ๆ

วิรัช ลภีรัตนกุล (2529 : 5) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์สั้น ๆ ว่า หมายถึง การเกี่ยวข้องกับผูกพันกับหมู่คน วิชาการประชาสัมพันธ์จึงเป็นวิชาที่ว่าด้วยการเกี่ยวข้องกับผูกพันกับหมู่คน หรือความสัมพันธ์ระหว่างงาน สถาบัน กลุ่มประชาชนนั่นเอง

ฟาโลว์ (Farlow. 1979 : 7) เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ คือ กิจกรรมที่เพิ่มพูนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ (Image) ที่ดีในจิตใจของประชาชน

สรุปความหมายของการประชาสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการของหน่วยงานหรือสถาบันที่ดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง โดยมีแผนการดำเนินงานที่ถูกต้องและกระทำต่อเนื่องกันไป ในการที่จะสร้างหรือก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีของบุคคลหรือสถาบัน กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

การประชาสัมพันธ์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2524 : 23) ได้เสนอแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์สื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสมประกอบในการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์
2. ทำการประชาสัมพันธ์วิธีการที่เหมาะสม เช่น การบอกกล่าวแก่ครูระหว่างมาใช้บริการที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม และการฝากบอกต่อ ๆ กันไป จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ การชี้แจงในการประชุมต่าง ๆ ที่กลุ่มจัดขึ้น หรือโรงเรียนต่าง ๆ จัดขึ้น ตลอดจนวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
3. ทำการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ ให้ครูและโรงเรียนต่าง ๆ เคยชินกับการรับข่าวสารจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และเกิดความผูกพันอันนำไปสู่การใช้บริการและความร่วมมือที่มีต่อกันอย่างแน่นแฟ้นต่อไป

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียน กลุ่มต่าง ๆ ในอันที่จะสร้างความเข้าใจอันดีหรือต้องการให้ได้มาซึ่งความร่วมมือกับโรงเรียน เพื่อให้ภารกิจหลักของโรงเรียนนั้น ๆ บรรลุสู่เป้าหมาย โดยมีการประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ช่วยสนับสนุน เพื่อให้ได้รับข้อมูล ข่าวสารความเปลี่ยนแปลงและเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ การประชาสัมพันธ์ที่ดีจะต้องมีการวางแผนงาน วิธีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประกอบการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ครูและโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปสู่การให้บริการของศูนย์วิชาการ มีปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ดังนี้

1. อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นงานที่จะต้องทำอย่างมีแผนการรัดกุม การจัดแผนงานประชาสัมพันธ์ไว้ล่วงหน้า จะทำให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ดังวัตถุประสงค์ที่วางไว้ บางครั้ง จะพบว่า มีปัญหาระหว่างแผนงานประชาสัมพันธ์กับการปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน อาจเป็นเพราะฝ่ายผู้บริหารโรงเรียนไม่ยอมรับแผนงานประชาสัมพันธ์ แต่ไม่มีข้อทักท้วง แนะนำ แผนจะดีหรือไม่ดี ไม่สนใจ มีแผนแล้วเก็บวางไว้ เวลาปฏิบัติจริงก็สุดแต่จะคิดได้ ทำงานประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง ขาดจุดเด่น ยังทำให้แบ่งได้ดูระหว่างการประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับประชาสัมพันธ์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน (อัปสรศรี พลอดเปลี่ยว. 2529 : 88 - 97)

2. ปัญหาวิธีการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งกำลังปฏิบัติกันในปัจจุบัน โดยส่วนรวมแล้วยังทำไม่ถูกต้องตามหลักการ อีกทั้งยังขาดการเหลียวแลเอาใจใส่อย่างแท้จริง จากผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในทางปฏิบัติที่ทำกันอยู่ทุกวันนี้ อยู่ห่างไกลจากลักษณะและความหมายที่แท้จริงของงาน อันได้แก่ วิธีการประชาสัมพันธ์ ล้วนเป็นจุดอ่อนของการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องหาทางขจัดและแก้ไขให้หมดสิ้นไปอย่างรีบด่วน ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี กับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อจะได้บรรยากาศในการทำงานที่ให้ความร่วมมือและประสานงานส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารโรงเรียนวางไว้ในที่สุด การโฆษณาชื่อเสียงและผลงานของโรงเรียนเป็นวิธีการประชาสัมพันธ์วิธีหนึ่งของโรงเรียนเท่านั้น (ธงชัย สันติวงษ์. 2528 : 21 - 24)

3. ปัญหาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมประกอบในการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์ ปัญหาด้านนี้มักจะเป็นปัญหาด้านงบประมาณ เพื่อการใช้สื่อเทคโนโลยีมีค่าใช้จ่ายมาก จัดสรรงบประมาณให้ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์และนำมาจัดสรรให้โดยไม่คำนึงถึงสภาพของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่าจำเป็นหรือไม่จำเป็น อีกด้านหนึ่งคือผู้บริหารโรงเรียน มักจะทาคคนเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องเทคโนโลยี เข้าไปกำหนดรายละเอียดของเทคโนโลยี เลือกสื่อเองจึงทำให้เป็นปัญหาทางด้านเทคโนโลยี ด้านการประชาสัมพันธ์ (วิบูลย์ สุทธานนท์, 2524)

4. ปัญหาการจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ครูและโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการให้บริการของศูนย์วิชาการ ในการปฏิบัติงานตามแผนการประชาสัมพันธ์ จำเป็นจะต้องจัดองค์กรให้ประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะฝ่ายจัดทำเอกสารเผยแพร่ ซึ่งได้แก่ ฝ่ายที่รับผิดชอบในการเรียบเรียงเอกสาร เขียนข่าว บทความ และเรื่องราวต่าง ๆ ลงในหนังสือพิมพ์ และประการสำคัญคือ งบประมาณ การคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินกิจกรรมทุกประเภท ตามแผนงานที่กำหนด (ประชัย พัตร์บาล, 2513)

สรุปปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในการจัดทำแผนงาน วิธีการประชาสัมพันธ์และการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมประกอบในการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้ที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็ก และเด็กได้ปฏิบัติมากที่สุด การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กทำร่วมกัน ถ้าจะแยกออกเป็น 2 ส่วน ก็จะเป็นการเรียน คือ กิจกรรมที่เด็กทำ และการสอนคือกิจกรรมที่ครูทำ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ทั้งสองอย่างนี้จะต้องทำไปพร้อม ๆ กัน จึงเรียกรวมกันว่า การเรียนการสอน

หลักการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรประถมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอเป็นแนวทางปฏิบัติไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529 : 13 - 14) มีดังนี้

1. กระบวนการเรียนมีความสำคัญเท่ากับเนื้อหาที่สอน ครูต้องคำนึงถึงกระบวนการเรียนหรือวิธีเรียนที่เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพื่อให้เด็กที่เรียนเก่งทำงานเป็นและมีนิสัยดีด้วย

2. นักเรียนเป็นนักแสดง ครูเป็นผู้กำกับการแสดง ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโดยใช้แผนการสอน คู่มือและสื่อการเรียนต่าง ๆ เป็นแนวทางและเป็นเครื่องมือเพื่อให้เด็กนักเรียนได้ปฏิบัติหรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

3. นักเรียนค้นหาความรู้ สรุปร และตัดสินใจด้วยตนเอง ครูต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง รู้จักหาเหตุผล รู้จักเลือกและตัดสินใจ ได้ถูกต้อง

4. ปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น หากเรื่องใดมีโอกาสที่จะปฏิบัติได้ ควรให้นักเรียนได้ทำการปฏิบัติควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางทฤษฎี

5. ใช้วิธีการหลายอย่าง กิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายวิธี ครูควรเลือกวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา ควรมีการจัดประชุมปรึกษาหารือกับครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. เน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้มุ่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม หรือทำงานร่วมกันโดยถือหลักว่าให้นักเรียนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียน ร่วมกันแก้ปัญหาและร่วมกันรับผลที่เกิดขึ้น การทำงานเป็นกลุ่มจะเป็นการฝึกนิสัยและปลูกฝังคุณธรรมหลายอย่างและต้องส่งเสริมให้ทุกคนได้แสดงออกอย่างเต็มที่

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 24) ได้เสนอแนะแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ดังนี้

1. จัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษา

1.1 ทำการสำรวจหรือสอบถามความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียน ในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษาในกลุ่มประสบการณ์หรือหัวข้อเนื้อหาต่าง ๆ

1.2 ศึกษา พิจารณา และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ประกอบกับข้อมูลสถิติเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และคัดเลือกประเด็นหลักที่จะต้องดำเนินการจัดประชุม อบรม สัมมนาแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในกลุ่ม

1.3 นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการจัดทำแผนและโครงการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อความเที่ยงตรง ชัดเจนในการดำเนินการ ไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลของการจัดประชุม อบรม สัมมนาได้มากที่สุด

1.4 จัดทำสื่อและจัดกิจกรรมการประชุม อบรม สัมมนาที่มีประสิทธิภาพ เข้าใจ สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่มเป้าหมายได้สมบูรณ์และคงทนถาวร

1.5 ทำการประเมินผลการจัดประชุม อบรม สัมมนา และนำผลการประเมิน มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดประชุม อบรม สัมมนา ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน โอกาสต่อไป

ปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

การปรับปรุงการเรียนการสอนของศูนย์การกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาดังนี้

1. ปัญหาด้านการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนทำได้ในสองกรณี คือ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งได้มีการประเมินประจำปี อีกกรณีคือการสอบถามจากความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งในกรณีนี้ การสำรวจและการวิเคราะห์อาจมีปัญหาดังต่อไปนี้ (ประเทือง ภิรมย์รักษ์. 2535 : 34)

1.1 การสำรวจความต้องการของครู ไม่ครอบคลุม ทำให้ผลที่ได้รับ ไม่ใช่ความต้องการของครูอย่างแท้จริง

1.2 การสำรวจไม่ได้ระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ถูกต้องต่อความต้องการ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล จากการสำรวจไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความเบี่ยงเบนจากสภาพความจริง

1.4 มีอคติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 การสำรวจข้อมูลไม่ครอบคลุมเนื้อหาและประเด็นปัญหา

1.6 แบบสำรวจไม่สื่อความหมายให้ชัดเจน

2. ปัญหาการเพิ่มพูนความรู้ครู โดยการประชุมสัมมนา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมีปัญหาดังต่อไปนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2531 : 58)

- 2.1 ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน
 - 2.2 เนื้อหาสาระในการประชุมไม่ตอบสนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง
 - 2.3 สถานที่ในการจัดประชุม อบรม สัมมนา ไม่เหมาะสม
 - 2.4 ขาดบุคลากรในการจัดการดำเนินการ
 - 2.5 ขาดวิทยากรที่มีความสามารถในการให้ความรู้และแนะนำ
 - 2.6 การขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน
 - 2.7 ขาดการจัดการและประสานงานที่ดี
3. ปัญหาในการประเมินผลการประชุม สัมมนา มีดังต่อไปนี้ (สุนีย์ จันทนานุวัฒน์.

2530 : 54 - 55)

- 3.1 ขาดบุคลากรในการดำเนินงาน
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์
- 3.3 การประเมินผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาและต่อเนื่อง
- 3.4 ไม่มีการตรวจสอบหลังการประเมิน
- 3.5 ผลของการประเมินไม่ได้นำมาใช้ในการปรับปรุง

ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนและเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินการตามแนวของหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการทดสอบตามลักษณะการจัดประสบการณ์ และเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยจะต้องเป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน สำหรับการประเมินผล การเรียน ยึดหลักการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ประเมิน จึงต้องเป็นผู้สอนที่ใกล้ชิดกับนักเรียน รู้จัก และเข้าใจนักเรียนในด้านต่าง ๆ

ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์ (2523 : 3) กล่าวว่า "การวัดผล" (Measurement) และ "การประเมินผล" (Evaluation) นั้น โดยทั่วไปมักใช้ปะปนกันหรือแทนกัน อย่างไรก็ตามก็ตามคำทั้งสองหาได้มีความหมายเหมือนกันทีเดียวไม่ กล่าวคือ การวัดผลเป็นเรื่องของ

การกำหนดตัวเลขจึงมีลักษณะเป็นปรนัย (Objective) และเป็นวิทยาศาสตร์ ส่วนการประเมินผลเป็นเรื่องของการกำหนดคุณค่า (Value Judgement) ได้แก่ข้อมูลหรือตัวเลขที่ได้จากการวัด ด้วยเหตุนี้การประเมินผลจึงมีลักษณะเป็นอัตนัย (Subjective) และเป็นศิลปะงานด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งงานหนึ่ง ทั้งนี้เพราะว่าเป็นภารกิจของทางโรงเรียนที่ถูกกำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนต้องปฏิบัติตามคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน วัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปมีอยู่ 2 ประการ (วรสุตา บุญไวโรจน์, 2526 : 254 - 255) คือ

1. ด้านตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่นหรือบกพร่องตรงไหนจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเล่าเรียนเพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานั้น และเพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
2. ด้านผู้สอนและฝ่ายบริหารโรงเรียน เพื่อทราบปริมาณความมั่งคั่งของนักเรียนทุกด้านเพื่อช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์และวิธีสอน เพื่อช่วยให้ครูทราบประสิทธิภาพในการสอนของตนเพื่อทราบความสนใจ เจตคติ สภาพทางอารมณ์ สังคม และความต้องการของผู้เรียน เพื่อช่วยในการจัดตำแหน่ง เพื่อช่วยในด้านเทคนิคและการบริหารการเรียนการสอนเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการสอนของโรงเรียนและเพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์ต่อไป

สำหรับแนวทางในการบริหารงานการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนมี ภัคเกษม (2528 : 36) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของข้อทดสอบ ระยะเวลาในการทดสอบ การเตรียมแบบฟอร์ม รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น กระดาษไข หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในการนั้น
3. ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการออกข้อสอบ
4. จัดตารางสอบ กำหนดครู ผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ
5. แนะนำให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอนและผู้ควบคุมให้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

6. เมื่อสอบเสร็จควรประเมินผลการสอบที่ผ่านไป จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 23) ได้เสนอแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1. การวัดผลประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1.1 ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการ โดยใช้เครื่องมือ ทำการประเมินทุกภาคเรียน และสิ้นปีการศึกษา รวมทั้งนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์วิชาการกลุ่มต่อไป

1.2 ทำการสรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำเดือน เสนอคณะกรรมการกลุ่มทุกเดือน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำ ภาคเรียนและประจำปีการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการกลุ่ม และสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ

* ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนนี้ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่ง สนานิจิตร สุคนธ์ทรัพย์ (2524 ก : 82 - 83) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนไว้ดังนี้

1.1 แผนบางแผนและบางโครงการที่วางไว้ ไม่มีการปฏิบัติตามแผนและโครงการนั้น เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณตามแผน จึง ไม่อาจประเมินได้

1.2 ผู้ประเมินผลไม่เข้าใจหลักและวิชาการประเมินผล ทำให้การประเมินผล ไม่ก่อให้เกิดผลในการสร้างสรรค์

1.3 ขาดข้อมูลต่าง ๆ ข้อมูลไม่ทันสมัย ทำให้การประเมินผล ไม่ตรงกับ ความจริง

1.4 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนงานและโครงการ มีแนวปฏิบัติ ไม่ชัดเจน การปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถประเมินผลได้

1.5 แผนงานและโครงการที่วางไว้ไม่สอดคล้องกับนโยบาย เนื่องจากผู้วางแผนไม่เข้าใจวิธีดำเนินการ

1.6 การประเมินผล ไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. ปัญหาด้านการสรุปและการรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การรายงานผลการแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ การรายงานระดับผู้บังคับบัญชา การรายงานผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน และการรายงานระดับผู้บังคับบัญชา ซึ่งการรายงานระดับผู้บังคับบัญชามีปัญหาดังต่อไปนี้

2.1 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการรายงานผล ไว้ชัดเจน

2.2 รูปแบบของการรายงานผล ไม่ชัดเจน

2.3 ความล่าช้าในการประเมินผล มีผลให้การรายงานผล ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด

2.4 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลและสรุปผล จึงทำให้การรายงานผล ไม่สมบูรณ์

2.5 ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของการวัดผลประเมินผลเท่าที่ควร จึงทำให้การรายงานผล ไม่สมบูรณ์

2.6 ไม่มีการนำผลการรายงานไปใช้ในการปรับปรุง

สรุป งานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญอันมีส่วนโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้สูงขึ้นและใกล้เคียงกัน แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ค้นคว้ามาเรียบเรียงและประมวลไว้ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

ไพบุลย์ วิชาลัย (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น

ผู้บริหารระดับอำเภอ 14 คน ครูใหญ่ 269 คน และครูประถมศึกษา 445 คน ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาในการปฏิบัติงานทั้งหกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก

สุวิทย์ มูลคำ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 360 คน และครูผู้สอน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์เอกสาร ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานในความรับผิดชอบทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ยังปฏิบัติในระดับน้อย และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ บุคลากรขาดความร่วมมือ และรองลงมาคือขาดงบประมาณ

มหามะ เมะเก (2529 : 41 - 57) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษา จำนวน 546 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. กรรมการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะต่อบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนด้านการวางแผนอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง ส่วนครูประถมศึกษามีทัศนะอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติน้อย
2. กรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษาที่มีทัศนะต่อบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ด้านการประเมินผลอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติน้อย
3. กรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษาที่มีทัศนะต่อบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวางแผนและด้านการประเมินผลอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติมาก
4. กรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษาที่มีทัศนะต่อบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการวางแผน และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. กรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูประถมศึกษาที่มีทัศนคติต่อบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการวางแผน และการประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ชลิตา ศรีทอง (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่และปัญหาของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 579 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ได้ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการเป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง เป็นวิทยากร ร่วมวางแผนการเรียนการสอนและร่วมประเมินผลงานทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และปฏิบัติหน้าที่ผู้นำในการให้บริการศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนได้น้อย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาในระดับปานกลางในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ เวลา การบริหารงาน และความรู้ความสามารถของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน คณะครูและคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเห็นสอดคล้องกันว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนน่าจะประสบปัญหาในระดับปานกลาง แต่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนกลับเห็นว่าปฏิบัติหน้าที่ได้น้อย และมีปัญหาในการปฏิบัติงานมาก

วีระ จันทร์ปัญญา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนางานวิชาการและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเมืองกับชนบท มีปัญหาแตกต่างกันในด้านการพัฒนางานวิชาการและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง ส่วนคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เดอครัวร์ (De Cro. 1976 : 1321 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการโดยกลุ่มบุคคลและทฤษฎีที่สนับสนุนการบริหารโดยกลุ่มบุคคล เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลจะต้องประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนงาน การจัดองค์การ การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การสั่งการ และการประเมินผล รวมไปถึงบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน การเงินและพัสดุ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และพบว่า การวินิจฉัยสั่งการ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคล การบริหารบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน การเงินและพัสดุ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความสอดคล้องกับการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลเป็นอย่างมาก

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูวิชาการประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวน 352 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ

- 1.1 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมือง

จำนวน 88 คน

- 1.2 ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ในชนบทและในเมือง จำนวน 264 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สุ่มจากประชากรที่ปฏิบัติงานจริง ในปี พ.ศ. 2537 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ตั้งกลุ่มโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata) สุ่มกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 200 คน โดยใช้เกณฑ์จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

- 2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน

2.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ตั้งคือศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมือง พบว่าศูนย์วิชาการในชนบทมี 28 ศูนย์ ศูนย์วิชาการในเมืองมี 16 ศูนย์

2.3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สุ่มศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทมาร้อยละ 50 สุ่มศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในเมืองมาร้อยละ 70 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จะได้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบท 14 ศูนย์ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในเมือง 11 ศูนย์

กำหนดให้ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ทั้งหมดที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สภาพที่ตั้ง ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ครูวิชาการประจำ ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ครูวิชาการ กลุ่ม ประสบการณ์	รวม
ชนบท	1. เกษมราษฎร์	2	6	8
	2. สุวินทวงศ์	2	6	8
	3. เสริมัด	2	6	8
	4. หมอนทอง	2	6	8
	5. ดอนฉิมพลี	2	6	8
	6. สยามจันทร์	2	6	8
	7. เทพราช	2	6	8
	8. เขาทินซ้อน	2	6	8
	9. บ้านช่อง	2	6	8
	10. ห้วยหิน	2	6	8
	11. แปลงยาว	2	6	8
	12. ดงน้อย	2	6	8

ตาราง 1 (ต่อ)

สภาพที่ตั้ง ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ครูวิชาการประจำ ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ครูวิชาการ กลุ่ม ประสบการณ์	รวม
	13. ท่าตะเกียบ	2	6	8
	14. ก้อนแก้ว	2	6	8
	รวม	28	84	112
เมือง	1. สายชล	2	6	8
	2. ดอนทอง	2	6	8
	3. พุทธโสธร	2	6	8
	4. ปากน้ำ	2	6	8
	5. บางน้ำเปรี้ยว	2	6	8
	6. บางประกงรุ่งโรจน์	2	6	8
	7. บ้านโพธิ์	2	6	8
	8. พัทธาสี	2	6	8
	9. มิตรสัมพันธ์	2	6	8
	10. บางมะเฟือง	2	6	8
	11. หัวสำโรง	2	6	8
	รวม	22	66	88
	รวมทั้งหมด	50	150	200

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยมีแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา 5 ด้าน

1. ปัญหาด้านการวางแผน
2. ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์
4. ปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน
5. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 3 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในระดับมาก
- 2 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในระดับน้อย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. ศึกษาเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจาก ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 137 - 159) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและศึกษาแบบสอบถามจากบริษัทยานิพนธ์ของสมชาย ปิ่นสุบ (2526 : ภาคผนวก) วิรัตน์ สมบัติ (2532 : ภาคผนวก) วีระจันทร์ปัญญา (2533 : ภาคผนวก)
5. ประมวลข้อมูลจากข้อ 1 - 4 มาสร้างแบบสอบถาม
6. สร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
 - 6.1 นายบุญชล อุดมพันธ์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
 - 6.2 นายพิลาส สัมฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดล่าง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
 - 6.3 นายวิโรจน์ ศรีโกศา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนทอง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
 - 6.4 นางสาวประไพ วัฒนพงษ์ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
 - 6.5 นางสุนีย์ วิไลชนม์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดเทพนิมิตร ฉะเชิงเทรา
7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและประธานกรรมการ
8. นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 50 คน
9. นำผลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

9.1 ด้านการวางแผน	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.81
9.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.84
9.3 ด้านการประชาสัมพันธ์	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.87
9.4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.87
9.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.89

 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งแสดงว่ามีความเชื่อมั่นในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมนำแบบสอบถามไปยังครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มประสบการณ์ เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 194 ฉบับ คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.50 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 200 ฉบับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน และร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างและที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ประชากร		จำนวนแบบสอบถาม		
	กลุ่มตัวอย่าง		ส่งไป	รับคืน	ร้อยละที่ได้รับคืน
ครูวิชาการประจำศูนย์ในชนบท	56	28	28	27	96.42
ครูวิชาการประจำศูนย์ในเมือง	32	22	22	22	100
ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ในชนบท	168	84	84	79	94.05
ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ในเมือง	96	66	66	63	95.45
รวม	352	200	200	191	95.50

จากตาราง 2 แสดงว่าแบบสอบถามที่ส่งไป ผู้วิจัยได้รับคืนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.50) โดยได้รับคืนจากครูวิชาการประจำศูนย์ในเมืองมากที่สุด (ร้อยละ 100)

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบสมบูรณ์ ได้ 191 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามในข้อ 1 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานในระดับมาก	ให้คะแนน	3 คะแนน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง	ให้คะแนน	2 คะแนน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานในระดับน้อย	ให้คะแนน	1 คะแนน
3. หาค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.67 - 2.33	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.66	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติในระดับน้อย
4. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อและรายด้านของแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
5. ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (%)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (X)
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ที่กลุ่มตัวอย่าง
เป็นอิสระจากกัน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 180)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลและแปลความหมายจากข้อมูล ผู้วิจัยจึงขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลในรูปตาราง 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะ
ของครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่มีต่อกระบวนการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ-สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะ
ของครูวิชาการประจำศูนย์และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังตาราง 3 - 14

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผนตามทักษะของครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ปฏิบัติงานในชนบท
และในเมือง จํานนยกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวางแผน	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การรวบรวมสถิติข้อมูลเพื่อการ วางแผนของทุกกลุ่มประสบการณ์	2.04	.52	1.86	.47	1.96	.50
2	การนำเสนอข้อมูลในรูปสถิติ เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.11	.58	1.78	.70	1.94	.66
3	การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การเรียนการสอนเพื่อการ วางแผนผลิตสื่อ	1.78	.70	1.82	.59	1.80	.64
4	การจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	2.11	.70	2.14	.77	2.12	.73
5	การนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดปัญหาแนวทางแก้ไข นโยบาย เป้าหมาย และ จัดทำโครงการ	2.11	.64	1.91	.53	2.02	.59
6	การจัดทำโครงการผลิตสื่อตาม สภาพปัญหาและความต้องการ ของกลุ่มโรงเรียน	1.85	.60	2.00	.69	1.92	.64

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวางแผน	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7	การจัดสรรงบประมาณ ให้ สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของงาน/ โครงการ	1.89	.75	1.91	.68	1.90	.71
8	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานจนแนก เป็นรายเดือน ระบุโครงการ กิจกรรม ระยะเวลา	1.81	.62	1.68	.65	1.76	.63
9	การประสานงานในการนำแผน ไปปฏิบัติ	1.93	.47	2.00	.62	1.96	.54
10	การติดตามผลการปฏิบัติงาน/ โครงการที่กำหนดไว้ในแผน	2.15	.46	2.09	.53	2.12	.48
รวม		1.98	.32	1.91	.37	1.95	.34

จากตาราง 3 พบว่า ครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการวางแผนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคำสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการประจำศูนย์ในชนบทและ
ในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านสื่อการเรียนการสอน	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11	การจัดทำทะเบียนสื่อการเรียน การสอน	1.96	.59	2.00	.62	1.98	.59
12	การจัดเก็บสื่อทุกประเภท โดยจัดทำทะเบียนสื่อกำหนดเลข เรียกสื่อและลงเลขกำกับสื่อ	2.00	.55	2.00	.62	2.00	.58
13	การจัดทำเอกสารแบบฟอร์มกำกับ การใช้สื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน และตรวจสอบ	2.15	.53	1.95	.65	2.06	.59
14	การเพิ่มปริมาณของสื่อการเรียน การสอนโดยการจัดหา	1.89	.75	1.82	.59	1.86	.68
15	การผลิตสื่อตามโครงการที่ระบุ ในแผน	2.04	.76	1.77	.69	1.92	.73
16	การผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างมีกระบวนการและขั้นตอน	1.96	.65	2.05	.58	2.00	.61
17	การวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอน ที่ได้จากการจัดหา	1.70	.61	1.77	.53	1.73	.57
18	การทดลองใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ได้จากการจัดหาเพื่อประกอบ การเรียนการสอน	1.78	.70	1.77	.53	1.78	.62

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านสื่อการเรียนการสอน	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19	การติดตาม การใช้และประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอน	1.85	.60	1.77	.53	1.82	.57
20	การแก้ไขปรับปรุงคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน	1.89	.71	1.86	.58	1.88	.63
รวม		1.92	.35	1.88	.38	1.90	.36

จากตาราง 4 พบว่าครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 1.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานใน
ชนบทและในเมือง จานแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
21	การจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ไปยังกลุ่ม เป้าหมาย	1.70	.72	1.64	.66	1.67	.69
22	การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการ ประชาสัมพันธ์	1.78	.64	1.82	.73	1.80	.68
23	การกำหนดกิจกรรมและ กระบวนการประชาสัมพันธ์	1.85	.60	1.77	.53	1.82	.57
24	การกำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเผยแพร่ข่าวสาร ไปยัง กลุ่มเป้าหมาย	1.81	.62	1.73	.55	1.78	.59
25	การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารของกลุ่มโรงเรียน	1.81	.62	1.77	.69	1.80	.64
26	การชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1.93	.62	1.86	.56	1.90	.59
27	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน	1.89	.51	1.77	.53	1.84	.51
28	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของครูอาจารย์ในกลุ่ม	2.00	.62	1.91	.61	1.96	.61

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
29	การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	1.93	.47	1.86	.47	1.90	.47
30	การประเมินผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม	1.74	.59	1.82	.39	1.77	.51
	รวม	1.84	.44	1.80	.38	1.82	.41

จากตาราง 5 พบว่า ครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการประจำศูนย์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จาแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านการปรับปรุง	(N = 27)		(N = 22)		(N = 49)	
	การเรียนการสอน						
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
31	การกำหนดกิจกรรมในการประชุม อบรม สัมมนา ที่สามารถถ่ายโยง ความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่ม เป้าหมาย	1.89	.70	1.86	.64	1.88	.67
32	การให้ความรู้ แนะนำเกี่ยวกับ เทคนิคกิจกรรมการจัดการเรียน การสอน	2.07	.68	1.86	.64	1.98	.66
33	การกำหนดวัตถุประสงค์และ เป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการเรียนการสอน	2.04	.65	1.77	.53	1.92	.61
34	การจัดการเรียนการสอนตาม วัตถุประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	1.96	.52	1.86	.77	1.92	.64
35	การกำหนดเกณฑ์การปรับปรุง การเรียนการสอนในแต่ละกลุ่ม วิชา	1.93	.62	2.05	.79	1.98	.69
36	การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน แต่ละกลุ่มวิชามาเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.04	.65	1.91	.68	1.98	.66

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านการปรับปรุง	(N = 27)		(N = 22)		(N = 49)	
	การเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
37	การนิเทศงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน	2.15	.66	1.77	.61	1.98	.66
38	การจัดอบรม ประชุม สัมมนาของกลุ่มโรงเรียน	1.81	.68	1.95	.65	1.88	.67
39	การประเมินผลการประชุมอบรม สัมมนาที่จัดขึ้น	1.67	.62	1.73	.46	1.69	.55
40	การติดตามผลและการประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.89	.70	1.91	.53	1.90	.62
รวม		1.94	.40	1.87	.40	1.91	.39

จากตาราง 6 พบว่า ครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
		(N = 27)		(N = 22)		(N = 49)	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
41	การประเมินผล การปฏิบัติงานตาม แผนงานและโครงการ	2.00	.55	1.86	.56	1.94	.56
42	การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม โรงเรียน	1.89	.64	1.91	.61	1.90	.62
43	การกำหนดระยะเวลาในการ ประเมินผล	1.81	.48	1.91	.68	1.86	.58
44	การนำผลการประเมินมาใช้ในการ การดำเนินการพัฒนาของกลุ่ม โรงเรียน	1.96	.44	1.77	.75	1.88	.60
45	การสรุปผลการดำเนินการ ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน	1.96	.44	1.86	.64	1.92	.53
46	การจัดทำรายงานผลการดำเนิน การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน	1.81	.56	1.77	.61	1.80	.58
47	การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของกลุ่ม โรงเรียน	1.78	.70	1.77	.53	1.78	.62

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ในชนบท (N = 27)		ในเมือง (N = 22)		รวม (N = 49)	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
48	การสร้างเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน	2.11	.64	2.05	.65	2.08	.64
49	การใช้เครื่องมือในการวัดผลและ ประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน	2.00	.73	2.05	.58	2.02	.66
50	การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	2.00	.62	1.91	.53	1.96	.58
รวม		1.93	.38	1.89	.43	1.91	.40

จากตาราง 7 พบว่า ครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง ($X = 1.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง
ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
		(N = 27)		(N = 22)		(N = 49)	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1	ด้านการวางแผน	1.98	.32	1.91	.37	1.95	.34
2	ด้านสื่อการเรียนการสอน	1.92	.35	1.88	.38	1.90	.36
3	ด้านการประชาสัมพันธ์	1.84	.44	1.80	.38	1.82	.41
4	ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	1.94	.40	1.87	.40	1.91	.39
5	ด้านการวัดผลและประเมินผล	1.93	.38	1.89	.43	1.91	.40
รวม		1.92	.30	1.87	.34	1.90	.32

จากตาราง 8 พบว่าครูวิชาการประจำศูนย์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ
ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการ
ประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ในระดับ
ปานกลาง ($X = 1.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน
เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม
โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผนตามทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ ที่ปฏิบัติงานใน
ชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวางแผน	ในชนบท (N = 79)		ในเมือง (N = 63)		รวม (N = 142)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การรวบรวมสถิติข้อมูลเพื่อการ วางแผนของทุกกลุ่มประสบการณ์	2.08	.62	1.81	.69	1.96	.66
2	การนำเสนอข้อมูลในรูปสถิติ เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.97	.75	1.97	.76	1.97	.75
3	การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การเรียนการสอนเพื่อการ วางแผนผลิตสื่อ	2.13	.69	1.73	.65	1.95	.70
4	การจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	2.13	.67	2.06	.82	2.10	.74
5	การนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดปัญหาแนวทางแก้ไข นโยบาย เป้าหมาย และ จัดทำโครงการ	2.06	.67	1.86	.96	1.97	.68
6	การจัดทำโครงการผลิตสื่อตาม สภาพปัญหาและความต้องการ ของกลุ่มโรงเรียน	1.94	.61	1.76	.67	1.86	.64

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวางแผน	ในชนบท (N = 79)		ในเมือง (N = 63)		รวม (N = 142)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7	การจัดสรรงบประมาณ ให้ สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของงาน/ โครงการ	2.00	.70	1.75	.62	1.89	.67
8	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานจำแนก เป็นรายเดือน ระบุดำเนินการ กิจกรรม ระยะเวลา	1.95	.66	1.86	.67	1.91	.66
9	การประสานงานในการนำแผน ไปปฏิบัติ	2.05	.68	1.87	.55	1.97	.63
10	การติดตามผลการปฏิบัติงาน/ โครงการที่กำหนดไว้ในแผน	2.09	.70	1.92	.68	2.01	.69
รวม		2.04	.39	1.86	.46	1.96	.43

จากตาราง 9 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการวางแผนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.96$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่
ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงาน
ในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านสื่อการเรียน	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	การสอน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11	การจัดทำทะเบียนสื่อการเรียน						
	การสอน	1.95	.73	1.73	.70	1.85	.72
12	การจัดเก็บสื่อทุกประเภท						
	โดยจัดทำทะเบียนสื่อกำหนดเลข						
	เรียกชื่อและลงเลขกำกับสื่อ	2.06	.70	1.78	.71	1.94	.72
13	การจัดทำเอกสารแบบฟอร์มกำกับ						
	การใช้สื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน						
	และตรวจสอบ	1.89	.66	1.71	.61	1.81	.64
14	การเพิ่มปริมาณของสื่อการเรียนรู้						
	การสอนโดยการจัดหา	1.87	.70	1.79	.60	1.84	.66
15	การผลิตสื่อตามโครงการที่ระบุ						
	ในแผน	1.96	.67	1.87	.63	1.92	.65
16	การผลิตสื่อการเรียนการสอน						
	อย่างมีกระบวนการและขั้นตอน	2.03	.72	1.75	.59	1.90	.66
17	การวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอน						
	ที่ได้จากการจัดหา	2.00	.77	1.65	.68	1.85	.75
18	การทดลองใช้สื่อการเรียนการสอน						
	ที่ได้จากการจัดหาเพื่อประกอบ						
	การเรียนการสอน	1.95	.70	1.95	.65	1.82	.69

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านสื่อการเรียน	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	การสอน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19	การติดตาม การใช้และประเมินผล						
	การใช้สื่อการเรียนการสอน	1.87	.67	1.63	.63	1.77	.66
20	การแก้ไขปรับปรุงคุณภาพสื่อ						
	การเรียนการสอน	1.97	.72	1.56	.62	1.79	.70
	รวม	1.96	.45	1.71	.45	1.85	.46

จากตาราง 10 พบว่าครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
 วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 1.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน
 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
 ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ตามทัศนะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานใน
ชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์	ในชนบท (N = 79)		ในเมือง (N = 63)		รวม (N = 142)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21	การจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารไปยังกลุ่ม เป้าหมาย	1.86	.61	1.59	.59	1.74	.62
22	การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการ ประชาสัมพันธ์	1.89	.72	1.56	.64	1.74	.70
23	การกำหนดกิจกรรมและ กระบวนการประชาสัมพันธ์	2.03	.60	1.70	.59	1.88	.61
24	การกำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปยัง กลุ่มเป้าหมาย	1.97	.62	1.67	.57	1.84	.61
25	การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารของกลุ่มโรงเรียน	1.95	.70	1.63	.60	1.81	.67
26	การชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1.99	.67	1.63	.63	1.83	.67
27	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน	1.91	.66	1.73	.63	1.83	.66
28	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของครูอาจารย์ในกลุ่ม	1.91	.66	1.68	.62	1.81	.65

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
		(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
29	การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน	1.97	.75	1.76	.67	1.88	.72
30	การประเมินผลการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม	1.95	.68	1.73	.63	1.85	.66
	รวม	1.94	.44	1.67	.40	1.82	.45

จากตาราง 11 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 1.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน
เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนตามทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านการปรับปรุง	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	การเรียนการสอน						
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
31	การกำหนดกิจกรรมในการประชุม อบรม สัมมนา ที่สามารถถ่ายโยง ความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่ม เป้าหมาย	2.01	.76	1.90	.67	1.96	.72
32	การให้ความรู้ แนะนำเกี่ยวกับ เทคนิคกิจกรรมการจัดการเรียน การสอน	1.94	.72	1.94	.67	1.94	.70
33	การกำหนดวัตถุประสงค์และ เป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการเรียนการสอน	1.92	.62	1.77	.58	1.86	.60
34	การจัดการเรียนการสอนตาม วัตถุประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	2.03	.70	1.83	.75	1.94	.73
35	การกำหนดเกณฑ์การปรับปรุง การเรียนการสอนในแต่ละกลุ่ม วิชา	1.95	.70	1.84	.77	1.90	.73
36	การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน แต่ละกลุ่มวิชามาเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.05	.71	1.87	.77	1.97	.74

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านการปรับปรุง	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	การเรียนการสอน	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
37	การนิเทศงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน	1.94	.69	1.86	.62	1.90	.66
38	การจัดอบรม ประชุม สัมมนาของกลุ่มโรงเรียน	1.89	.73	1.81	.64	1.85	.69
39	การประเมินผลการประชุมอบรม สัมมนาที่จัดขึ้น	1.72	.78	1.71	.58	1.72	.70
40	การติดตามผลและการประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.91	.70	1.86	.67	1.89	.69
	รวม	1.94	.50	1.84	.48	1.89	.49

จากตาราง 12 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ($X = 1.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลตามทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	ด้านการวัดผลและ	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	ประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
41	การประเมินผล การปฏิบัติงานตาม แผนงานโครงการ	1.99	.69	1.83	.58	1.92	.65
42	การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม โรงเรียน	1.95	.68	1.75	.62	1.86	.66
43	การกำหนดระยะเวลาในการ ประเมินผล	1.85	.66	1.75	.65	1.80	.65
44	การนำผลการประเมินมาใช้ในการ การดำเนินการพัฒนาของกลุ่ม โรงเรียน	1.91	.58	1.84	.68	1.88	.62
45	การสรุปผลการดำเนินงานการ ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน	1.95	.60	1.71	.61	1.85	.61
46	การจัดทำรายงานผลการดำเนิน การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน	1.86	.64	1.76	.69	1.82	.66
47	การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของกลุ่ม โรงเรียน	2.08	.69	1.84	.65	1.97	.68

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นที่เป็นปัญหา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ในชนบท (N = 79)		ในเมือง (N = 63)		รวม (N = 142)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
48	การสร้างเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน	2.00	.62	2.05	.73	2.02	.67
49	การใช้เครื่องมือในการวัดผลและ ประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน	2.01	.59	2.05	.77	2.03	.67
50	การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	1.86	.64	1.68	.67	1.78	.65
รวม		1.95	.43	1.83	.49	1.89	.46

จากตาราง 13 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 1.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมือง
ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ในชนบท		ในเมือง		รวม	
	(N = 79)		(N = 63)		(N = 142)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 ด้านการวางแผน	2.04	.39	1.86	.46	1.96	.43
2 ด้านสื่อการเรียนการสอน	1.96	.45	1.71	.45	1.85	.46
3 ด้านการประชาสัมพันธ์	1.94	.44	1.67	.40	1.82	.45
4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	1.94	.50	1.84	.48	1.89	.49
5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	1.95	.43	1.83	.49	1.89	.46
รวม	1.96	.38	1.78	.40	1.88	.40

จากตาราง 14 พบว่าครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียน
การสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผล
และประเมินผล ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ใน
ระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์
ที่ปฏิบัติงานในชนบทและในเมืองก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จาแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ที่มีต่อปัญหา การปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จาแนกตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ

ปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ในชนบท		ในเมือง		t
	(N = 27)		(N = 22)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านการวางแผน	1.98	.32	1.91	.37	.65
2 ด้านสื่อการเรียนการสอน	1.92	.35	1.88	.38	.43
3 ด้านการประชาสัมพันธ์	1.84	.44	1.80	.38	.41
4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	1.94	.40	1.87	.40	.67
5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	1.93	.38	1.89	.43	.40
รวมเฉลี่ย	1.92	.30	1.87	.34	.62

จากตาราง 15 พบว่า ครูวิชาการประจำศูนย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์
วิชาการที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมือง มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ
กลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวนตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวนตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ

ปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน	ในชนบท		ในเมือง		t
	(N = 79)		(N = 63)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านการวางแผน	2.04	.39	1.86	.46	2.51*
2 ด้านสื่อการเรียนการสอน	1.96	.45	1.71	.45	3.21*
3 ด้านการประชาสัมพันธ์	1.94	.44	1.67	.40	3.82*
4 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	1.94	.50	1.84	.48	1.16
5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	1.95	.43	1.83	.49	1.55
รวมเฉลี่ย	1.96	.38	1.78	.40	2.77*

* $p < .05$

จากตาราง 16 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์
วิชาการที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมือง มีทักษะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ
กลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ย
พบว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบทมีปัญหในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการ
ที่ตั้งอยู่ในเมือง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในชนบท ในเมือง มีปัญหาด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน ส่วนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ พบประเด็นสำคัญควรแก่การนำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมือง มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมือง มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบทมีปัญหาในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ส่วนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยกล่าวถึง ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการกลุ่ม ประสพการณ์ จำนวนตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะเข้เกร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเอง โดยถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูวิชาการประจำศูนย์ และครูวิชาการ กลุ่มประสพการณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะเข้เกร กลุ่มตัวอย่างโดยสุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบท ร้อยละ 50 ได้จำนวน 14 ศูนย์ จำนวนเป็นครูวิชาการ ประจำศูนย์ จำนวน 28 คน ครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ จำนวน 84 คน และสุ่มศูนย์ วิชาการกลุ่มโรงเรียนในเมืองร้อยละ 70 ได้จำนวน 11 ศูนย์ จำนวนเป็นครูวิชาการ ประจำศูนย์ จำนวน 22 คน ครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ จำนวน 66 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและที่ตั้งของศูนย์วิชาการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียน การสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผล และประเมินผล จำนวน 50 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Face Validity) จากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ต่อจากนั้นได้นำเครื่องมือ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ โดยผู้วิจัยนำไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 200 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 194 ฉบับ คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.50

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหา การปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการ กลุ่มประสบการณ์โดยส่วนรวม 5 ด้าน และจำแนกเป็นรายข้อ ตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่ม โรงเรียน

2. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยค่าที (t-test) เพื่อ เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของครูวิชาการประจำ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ โดยส่วนรวมและรายด้าน จำแนก ตามที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามทัศนะของครูวิชาการ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ พบประเด็นสำคัญควรแก่ การนำมาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์ วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมืองมีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมืองมีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีรายละเอียดที่น่าสนใจ ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้คือ

1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้าน สื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการ วัดผลและประเมินผล ในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ด้านการวางแผน ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์มีทักษะต่อปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูอาจารย์มีหน้าที่ในการเรียนการสอนเป็นงานประจำเป็นหน้าที่หลัก ไม่มีเวลาในเรื่องการวางแผน และขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมบูรณ์ อุปถัมภ์ (2532 : 94) ที่ว่าอุปสรรคที่เกิดจากการวางแผนคือ ขาดความรู้หลักวิชาเกี่ยวกับการวางแผนและไม่ให้ความสำคัญของการวางแผนอย่างเพียงพอ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย ปัญหา (2529 : 51) พบว่า ครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการวางแผนปฏิบัติงานในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทักษะต่อปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษาไม่จำกัด โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายรายหัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา ศรีทอง (2531 : 140) ที่ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนพยายามหาพื้นที่และบทบาทในการเป็นศูนย์กลางการผลิตและค้นคว้าทดลองสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ไม่สามารถทำได้เต็มที่ เพราะขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม การยืมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสมาชิกในกลุ่มยังทำได้น้อย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดระเบียบการยืมวัสดุอุปกรณ์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีกฎเกณฑ์ ขอบบังคับมาก จนไม่เอื้ออำนวย ตลอดจนความไม่สะดวกในระยะทางการขนย้ายสื่อ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 26) กล่าวว่า ปัญหาที่พบมากคือโรงเรียนขาดงบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อการสอน ขาดบุคลากรที่สามารถให้คำแนะนำในการผลิต และการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนของโรงเรียนมีน้อยมาก ไม่มีแหล่งบริการด้านสื่อการเรียนการสอนในจังหวัด และครูส่วนใหญ่ต้องการความรู้เรื่องสื่อการสอนจากวัสดุเหลือใช้และวัสดุในท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับการสาธิต การประดิษฐ์ตัวอักษร การใช้และซ่อมบำรุงอุปกรณ์ต่าง ๆ และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีการส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนมากขึ้น จึงทำให้ครูใช้สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง

ด้านการประชาสัมพันธ์ ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทักษะต่อปัญหานี้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อจะต้องมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องให้เหมาะสม มาประกอบ

ในการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์ นอกจากนั้นงบประมาณในด้านการประชาสัมพันธ์มีน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทือง ภิรมย์รักษ์ (2535 : 42) ที่ว่าการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และประสพผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหานี้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่เป็นจริงของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นองค์การของการบริหารในรูปของคณะกรรมการ ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาเรื่องสั่งการให้โรงเรียนปฏิบัติ ต้องอาศัยความร่วมมือ ความเสียสละ ความจริงใจ และความรับผิดชอบต่อกันที่ จึงทำให้ปัญหานี้ในระดับปานกลางและการปฏิบัติงานของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ไม่ก้าวหน้า เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการพัฒนางานวิชาการน้อย นอกจากนั้นระบบบริหารงานไม่เอื้ออำนวยให้ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ออกไปช่วยงานวิชาการในโรงเรียนอื่นได้อย่างคล่องตัว และยังเกิดความลังเลในบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของตัวเอง และขาดความรู้ในการกิจที่ได้รับมอบหมาย ขาดเทคนิคในการสอนและถ่ายทอด จึงทำให้มีปัญหานี้ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลิตา ศรีทอง (2531 : 106)

→ ด้านการวัดผลประเมินผลนั้น ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ มีทัศนคติต่อปัญหานี้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสพการณ์ไม่เห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล จึงดำเนินการในด้านนี้ไม่สม่ำเสมอ จะทำเพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2532 : บทคัดย่อ) และสม น้อยปรีชา (2534 : 100) ที่พบว่า การวัดผลและประเมินผลของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนคติต่อการบริหารงานของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาดังกล่าวที่ได้จากการวิจัยนี้ ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ มีทักษะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์นั้นได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ว่าจะต้องส่งเสริมสนับสนุน ค่าเงินการฯ พัฒนา ปฏิบัติหน้าที่โดยศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน การส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนางานวิชาการกลุ่มโรงเรียนดำเนินการโดยการกำหนดนโยบายของแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของกลุ่มโรงเรียน ขั้นตอนสุดท้ายในการปฏิบัตินั้นคือ การจัดสรร จัดหาทรัพยากรและอำนวยความสะดวกและเสนอแนะ อาจกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ (อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ข้อ 20 (5)) ดังนั้น ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์จึงมีทักษะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2532 : บทคัดย่อ) ที่ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติการกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะเชิงเตา (2534 : บทคัดย่อ) ที่ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่แตกต่างกัน คือ ในชนบทและในเมือง มีทักษะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีวุฒิและความรู้ความสามารถในด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นอย่างดี จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน อีกทั้งภาระกิจหน้าที่ของศูนย์วิชาการมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางดำเนินการซึ่งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2534 เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และใช้ทรัพยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1) ดังนั้นครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบทและในเมือง จึงมีปัญหการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีสภาพต่างกัน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในชนบทและในเมือง มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการวางแผน ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมืองมีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณา จากค่าเฉลี่ย พบว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความพร้อมในด้านการสื่อสาร การคมนาคม และการอยู่ใกล้แหล่งวิทยาการ ของศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมืองมีมากกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท จึงมีผลทำให้การปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ วีระ จันทรปัญญา (2533 : บทคัดย่อ) ที่ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง และชนบทมีปัญหาแตกต่างกัน

ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมือง มีทัศนคติต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท มีสภาพทุรกันดาร โรงเรียนแต่ละแห่งห่างไกลกัน การคมนาคมไม่สะดวก มีผลให้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการที่อยู่ในชนบทไม่ครอบคลุม ทำได้ไม่สมบูรณ์ เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ โรงเรียนในชนบทบางแห่ง ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จึงไม่สามารถใช้สื่อการเรียน

การสอนที่ต้องใช้กระแสไฟฟ้าได้ และนอกจากนั้นสภาพเศรษฐกิจของสังคมที่อยู่ในชนบทไม่ดีเท่าในเมือง ทำให้การสนับสนุน จากองค์กรภายนอกหรือเอกชนน้อยกว่าในเมือง ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ส่งผลให้ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหาในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ กาฬ กระมล (2531 : 100) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนบุคลากร เกี่ยวกับสื่อ และขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาสื่อ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531 : 36) ที่ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พยายามทำหน้าที่และบทบาทในด้านการเป็นศูนย์กลางการผลิต และค้นคว้า ทดลองสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ไม่สามารถทำได้เต็มที่ เพราะขาดความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม การยืมสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสมาชิกในกลุ่มยังทำกันน้อย เนื่องจากความไม่สะดวกในระยะทางการขนย้ายสื่อ

ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมือง มีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพทางภูมิศาสตร์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท อยู่ในถิ่นทุรกันดาร การคมนาคมไม่สะดวกโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนห่างไกลกัน ทำให้ไม่สะดวกในการติดต่อสื่อสาร มีผลให้เกิดปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ของศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในชนบท อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูงกว่า ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ วีระ จันทรปัญญา (2533 : บทคัดย่อ) ที่ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเมือง และชนบทมีปัญหาแตกต่างกัน ในด้านการวางแผน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์

ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมืองมีทัศนะต่อปัญหาการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทและในเมือง ต้องปฏิบัติการกิจตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และยังคงปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล และประเมินผลฉบับเดียวกัน จึงเป็นผลให้ปัญหาทั้งสองด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการวิจัย การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จังหวัดฉะเชิงเทรา (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2534 : บทคัดย่อ) ที่ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีสภาพและปัญหาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากสภาพปัญหาของศูนย์วิชาการที่อยู่ในชนบท และในเมืองมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรที่จะทำการศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และทำการแก้ไขต่อไป
2. ในฐานะที่ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นผู้ปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงควรจัดอบรม ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ ในภารกิจทั้ง 5 ด้าน
3. พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง ในด้านการวางแผน ด้านการสื่อการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรที่จะพิจารณาให้การสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในชนบทให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงาน ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามสภาพของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นศูนย์วิชาการดีเด่นกับที่ไม่ได้รับเลือกเป็นศูนย์วิชาการดีเด่น
2. ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามประสบการณ์การทำงาน
3. ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในเขตการศึกษาอื่น ๆ
4. ควรศึกษาบทบาทและหน้าที่ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงาน. ทำเนียบกลุ่มโรงเรียนในสังกัด

สพจ.ฉะเชิงเทรา. ฉะเชิงเทรา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา,
2535.

_____. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2535. ฉะเชิงเทรา :
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2536.

_____. รายงานวิจัย การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการจังหวัด
และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.
ฉะเชิงเทรา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2534.

การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช, สำนักงาน. รายงานการวิจัยบทบาทในการ
ดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนใน
จังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช : โรงพิมพ์วิไลสาส์น, 2533.

กัทพล กระมล. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

_____. ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย)
จำกัด, 2530.

_____. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย) จำกัด,
2530.

_____. คู่มือบริหารงานประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
เรือนแก้ว, 2531.

_____. คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การคำคุณสุภา,
2526.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.

_____. ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน

พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา, 2529.

จเร วุฒิสาส์โสภณ. คุณลักษณะที่ปรารถนาของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของ

ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.

ปริชญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

ชม ภูมิภาค. หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2526.

ชลิตา ศรีทอง. การปฏิบัติหน้าที่และปัญหาของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปริชญานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2530.

ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์. เอกสารประกอบการเรียนการประเมินผล. ม.ป.ท., 2523.

อัดสำเนา.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อการสอนระดับ

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จากปริชญานันท์ ปี 2525 - 2532.

กรุงเทพฯ : พรวนนกการพิมพ์, 2535.

ธงชัย สันติวงษ์. การวางแผน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

_____. องค์การค้ำและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ประกอบ คุณารักษ์ และอาพน ศรีณชัย. การพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดการ

กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สัจจิตออฟเซต, 2529.

ประชัย หัตถบาล. ปัญหาการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม.

วิทยานันท์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.

ประเทือง ภิรมย์รักษ์. รายงานการปฏิบัติและผลสำเร็จของกลุ่มโรงเรียน สปจ.

ฉะเชิงเทรา. ฉะเชิงเทรา : หน่วยงานนิเทศสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดฉะเชิงเทรา, 2535.

- ประมวล เสนาฤทธิ์. การวางแผนและการจัดการทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การวางแผน ความหมาย กระบวนการ และอุปสรรค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพการพิมพ์, 2534.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. ศูนย์วิชาการที่พึงประสงค์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532.
- ชาญชัย อาจีนสมาจาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- ไพบุลย์ วิชาลัย. การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพะเยา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- มณี ภัคเกษม. การบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือข่ายออลิค ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- มหามะ เมะเก. บทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังฉะ สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร, 2528.
- วัลยา เศรษฐเลาห์. ความคาดหวังของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครู ประถมศึกษาเกี่ยวกับวิธีการจัดการนเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- วรสุดา บุญไวยโรจน์. หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- วิชัย เต็มเศรษฐเจริญ. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- วิรัช ลภิตนกุล. การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- วิรัตน์ สมบัติ. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- วีระ จันทรปัญญา. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ศักดิ์ชัย ปัญญา. กระบวนการวางแผนปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สม น้อยปรีชา. กระบวนการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มและศึกษานิเทศก์อำเภอสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สมชาย ปิ่นสุข. การปฏิบัติงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ อุปถัมภ์. ความรู้และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2532.

- สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์. "การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา," ใน เอกสารการสอน
วิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7 - 15. หน้า 371.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โรงพิมพ์ในเต็ด, 2524.
- สามัญศึกษา, กรม. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกรมสามัญศึกษากระดับจังหวัดและ
ระดับกลุ่มโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ปี 2531. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน
กรมสามัญศึกษา, 2531.
- _____. โครงสร้างและแผนงานการบริหารและพัฒนาการศึกษากรมสามัญศึกษา
ตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2531.
- สุนม ไทยวิรัช. การประเมินศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนท้องที่จังหวัดหนองคาย.
หนองคาย : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย, 2531. อัดสำเนา.
- สุนีย์ จันทนาวัฒน์. การศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ มุลคำ. การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด ในเขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- อัปษรศรี พลอดเปลี่ยว. การศึกษาสถานภาพความต้องการและปัญหาของงานประชาสัมพันธ์
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1970.
- De Caro, John Joseph. "Group Management : The Administrative Team
and Supporting Theory," in Dissertation Abstracts. 37(3) :
1321 - A; September, 1976.
- Dale, Ernest. Management : Theory and Practice. 4th ed. Tokyo :
Mc.Graw-Hill, Kogakusha, 1978.
- Farlow, Helen. Publicizing and Promoting Programs. New York :
Mc.Graw - Hill Book Company, 1979.

- Kaufman, R. Educational System Planning. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1972.
- Koontz, Harald D. and Gyrill O'Donnell. Management. 8th ed. Auckland : Mc.Graw-Hill, 1984.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size of Research Activities," in Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 608 - 610 ; 1970.

ภาคผนวก

(สํานา)

ที่ ศธ 1414/7615

สํานักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
อาคาร 3 โรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์
ถนนรพช้ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

28 ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ชุด

ด้วยนายสุรัชย์ ทอระตะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์
นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ได้ขอความร่วมมือให้ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการกลุ่ม
ประสบการณ์ กรอกแบบสอบถาม ดังปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ เพื่อนำไปใช้
ประโยชน์ในการวิจัย

สํานักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พิจารณาแล้วเห็นว่าควรให้ความร่วมมือ
ในครั้งนี้ จึงให้สํานักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้พิจารณาให้ความร่วมมือกับ
บุคคลดังกล่าวตามแต่จะเห็นสมควรด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาติ มะลิวัลย์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาการแทน
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. 038-511830

(สำเนา)

โรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์

ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน ครูวิชาการประจำศูนย์ ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์

ข้าพเจ้า นายสุรัชย์ หอระตะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราช
รังสฤษฎ์ ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงาน
วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท

ในการตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ท่านสามารถตอบได้เป็นอิสระ
ตามทัศนะของท่าน อนึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามในทาง
ใด ๆ ทั้งสิ้น และข้าพเจ้าจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ จะใช้ประโยชน์ในการทำวิจัย
เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ หอระตะ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัย

สุรัชย์ หอระตะ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 1

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงตามข้อมูลของท่าน
ในปัจจุบัน

1. ตำแหน่งในปัจจุบัน

() ครูวิชาการประจำศูนย์

() ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์

2. ที่ตั้งของศูนย์วิชาการที่ท่านปฏิบัติงานอยู่

() ศูนย์วิชาการในชนบท (ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นอกเขต
เทศบาล สุขาภิบาล)

() ศูนย์วิชาการในเมือง (ศูนย์วิชาการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล
สุขาภิบาล)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องของระดับ
ปัญหา ปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของท่าน

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	การรวบรวมสถิติข้อมูลเพื่อการวางแผนของทุกกลุ่ม ประสบการณ์			
2	การนำเสนอข้อมูลในรูปสถิติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน			
3	การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เพื่อการวางแผนผลิตสื่อ			
4	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี			
5	การนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัญหา แนวทางแก้ไข นโยบาย เป้าหมาย และ จัดทำโครงการ			
6	การจัดทำโครงการผลิตสื่อตามสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มโรงเรียน			
7	การจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการและความจำเป็นของงาน/ โครงการ			
8	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานจำแนก เป็นรายเดือน ระบุโครงการ กิจกรรม ระยะเวลา			

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
9	การประสานงานในการนำแผนไปปฏิบัติ			
10	การติดตามผลการปฏิบัติงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้ในแผน			
11	การจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนการสอน			
12	การจัดเก็บสื่อทุกประเภทโดยจัดทำทะเบียน สื่อกำหนดเลขเรียกสื่อและลงเลขกำกับสื่อ			
13	การจัดทำเอกสารแบบฟอร์มกำกับการใช้สื่อ ให้สะดวกต่อการใช้งานและตรวจสอบ			
14	การเพิ่มปริมาณของสื่อการเรียน การสอนโดยการจัดหา			
15	การผลิตสื่อตามโครงการที่ระบุในแผน			
16	การผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างมีกระบวนการและขั้นตอน			
17	การวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอน ที่ได้จากการจัดหา			
18	การทดลองใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ได้จากการจัดหาเพื่อประกอบ การเรียนการสอน			
19	การติดตาม การใช้และประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอน			
20	การแก้ไขปรับปรุงคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน			

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
21	การจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารไปยังกลุ่ม เป้าหมาย			
22	การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการ ประชาสัมพันธ์			
23	การกำหนดกิจกรรมและ กระบวนการประชาสัมพันธ์			
24	การกำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปยัง กลุ่มเป้าหมาย			
25	การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารของกลุ่มโรงเรียน			
26	การชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
27	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน			
28	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของครูอาจารย์ในกลุ่ม			
29	การเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม โรงเรียน			
30	การประเมินผลการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม			

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
31	การกำหนดกิจกรรมในการประชุม อบรม สัมมนา ที่สามารถถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่ม เป้าหมาย			
32	การให้ความรู้ แนะนำเกี่ยวกับ เทคนิคกิจกรรมการจัดการเรียน การสอน			
33	การกำหนดวัตถุประสงค์และ เป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการเรียนการสอน			
34	การจัดการเรียนการสอนตาม วัตถุประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด			
35	การกำหนดเกณฑ์การปรับปรุง การเรียนการสอนในแต่ละกลุ่ม วิชา			
36	การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน แต่ละกลุ่มวิชามาเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน			
37	การนิเทศงานวิชาการของกลุ่ม โรงเรียน			
38	การจัดอบรม ประชุม สัมมนา ของกลุ่มโรงเรียน			

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
39	การประเมินผลการประชุม อบรม สัมมนาที่จัดขึ้น			
40	การติดตามผลและการ ประเมินผลในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน			
41	การประเมินผล การปฏิบัติงานตาม แผนงานโครงการ			
42	การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม โรงเรียน			
43	การกำหนดระยะเวลาในการ ประเมินผล			
44	การนำผลการประเมินมาใช้ใน การดำเนินการพัฒนาของกลุ่ม โรงเรียน			
45	การสรุปผลการดำเนินงานการ ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน			
46	การจัดทำรายงานผลการดำเนิน การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน			
47	การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของกลุ่ม โรงเรียน			

ข้อที่	ประเด็นที่เป็นปัญหาของการปฏิบัติงาน วิชาการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
48	การสร้างเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน			
49	การใช้เครื่องมือในการวัดผลและ ประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน			
50	การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสุรัชย์ ชื่อสกุล หอระตะ
 เกิดวันที่ 18 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2493
 สถานที่เกิด อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 365 หมู่ 2 ตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม
 จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์
 ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2511 ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญ โรงเรียนศรีราชา
 จังหวัดชลบุรี
 พ.ศ. 2513 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
 จังหวัดฉะเชิงเทรา
 พ.ศ. 2516 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
 จังหวัดฉะเชิงเทรา
 พ.ศ. 2525 ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
 พ.ศ. 2538 การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร